

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικῶν περιοδικῶν ἀγγραμμάτων, ἀληθεῖς παρασχόν ἐν τῇ χάρῳ ἡπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα κριστὸν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς καθεῶνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσια δραχμιάς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατεμ. 50. Ἀμερικής δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλῶν ἐν γένει ἄν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οὐαυθῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθήναι 13 Ἰουνίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 28

Ἡ ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΣΦΥΡΙΧΤΡΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

— "Α, ἔτσι σοὺ φαίνεται; Κοίταξε λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ σπουργίτι, ποὺ περνᾷ, πῶς θὰ τὸ χτυπήσω!

Σημαδεύει καὶ χτυπᾷ ἀμέσως τὸ σπουργίτι. Τὸ πλήθος χειροκροτεῖ καὶ φωνῆς θαυμασμοῦ ἀκοῦγονται ἀπ' ὄψεως τῆς μεριῆς

— Ποῖς τὸ σκοτώσει ἀπὸ τὸ πουλί; πρῶτ' ὁ βασιλιάς; κι' ὁ τελετάρχης τοῦ παρουσιάζει τὸ Γιαννιό.

— Μεγαλειότατε, λέει ἐκεῖνος, εἶμαι ξένος καὶ παραστικὸς ἀπὸ τὸ βασίλειό σου. Ἐμαθα πῶς δίνεις τὴν κόρη σου στὸν καλύτερο σκοπευτὴ κι' ἤρθα νὰ συναγωνιστώ κι' ἐγώ, γιατί κανεὶς δὲ σημαδεύει καλύτερα ἀπὸ μένα.

— Χμ, σάν πολλὰ τὰ λές, εἶπε ὁ βασιλιάς. Πρέπει νὰ σκοτώσεις δέκα περιστέρια στὴ σειρά, ἄλλοιῶς θὰ σὲ κρεμάσω. Δέχεσαι;

— Δέχομαι, μεγαλειότατε. Ἀνεβαίνει λοιπὸν στὴν ἐξέδρα ὁ Γιαννιός καὶ σκοτώνει δέκα περιστέρια στὴ σειρά. Τὸ πλήθος τότε τὸν ἀνακήρυξε νικητὴ κι' ἐκεῖνος πλησίασε στὸ βασιλιά καὶ ζήτησε τὴ βασιλοπούλα.

Ὁ βασιλιάς ὅμως, ἀφοῦ συμβουλευτῆσε τοὺς ὑπουργούς του, τοῦ ἀπάντησε ὅτι δὲν τοῦδινε τὴ βασιλοπούλα, γιατί ἦταν πολὺ νέος ἀκόμη. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ὁ βασιλιάς ἦταν αἰγούρος ὅτι στὸν ἀγῶνα θὰ νικούσε κανένας πρίγκηπας καὶ δὲν εἶχε καμμιά βρεξὴ νὰ δώσῃ τὴν κόρη του σ' ἕνα φτωχὸ χωριατόπουλο.

Ἐνας σύμβουλος τοῦ εἶπε: — Ἀδύνατο, ἕνα παιδί τόσο μικρό, νὰ εἶναι τόσο καλὸς σκοπευτῆς. Ἐγὼ νομίζω πῶς

κάτι μάγια εἶναι στὴ μέση καὶ σὰς γελαῖ.

Τότε ὁ βασιλιάς εἶπε καὶ τοῦφεραν τὸ τόξο τοῦ Γιαννιοῦ κι' ε,τι σημάδεψε μ' αὐτὸ ὁ βασιλιάς, τὸ πέτυχε διάννα.

— "Α, καταργάρη! φώναξε. Ἐχεις τόξο μαγεμένο, ε; Για πάρε ἕνα ἄλλο τόξο καὶ δεῖξε μας τὴν τέχνη σου!

Τοῦ Γιαννιοῦ τοῦδῶσαν ἕνα ἄλλο τόξο καὶ μ' αὐτὸ δὲν κατάφερε ὁ φτωχὸς νὰ χτυπήσῃ μήτε βῶδι.

Τότε καταδικάστηκε νὰ κρεμαστῇ, γιατί πῆγε νὰ γελάσῃ τὸ βασιλιά. Τοῦ πῆραν τὸ δαχτυλίδι του, τοῦ πῆραν καὶ

τὸ τόξο του. Μόνο τὴ σφυρίχτρα δὲν τοῦ πῆραν, γιατί ἦταν τόσο μικρούτσικη, ποὺ τὴν κρατοῦσε κρυμμένη στὸ στόμα δίχως νὰ τὴ βλέπῃ κανένας.

Τὸν ἀδήγησαν λοιπὸν, μαζί μ' ὄλο τὸ πλήθος στὴν κρεμάλα, μπροστὰ στὸ βασίλειο καὶ σ' ἑλῆ τὴν ἀλλή. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ὁ δήμιος τοῦβάζε στὸ λαιμὸ τὴ θηλιά, ὁ Γιαννιός σφυρίζε δυνατὰ.

Παρευθὺς ὄλοι σηκώθηκαν, σάν νὰ τοὺς τῖναξε κρυφὸ ἐλατήριο κι' ἄρχισαν νὰ χορεύουν σάν παλαβοί. Τί ἀστεῖο ποὺ ἦταν! Πηδοῦσαν, γύριζαν, δὲ μποροῦσαν νὰ σταθοῦν στιγμὴ. Ὁ Γιαννιός, σφυρίζοντας ὀλοένα, πέρασε μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀκινδύνο πλήθος κι' ἀπομακρύνθηκε βιαστικὰ ἀπὸ τὴν πόλη.

**

Περπάτησε μέρες πολλές, δουλεύοντας σὰ γειτονικὰ χτήματα γιὰ νὰ τοῦ δύνουν ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ πλαγιάζοντας κάθε βράδου κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ.

Ἐνα βράδου, εἶχε πλαγιάσει πάλι σ' ἕνα θάμνο κι' ἐτοιμαζόταν νὰ κοιμηθῇ, δταν ἄκουσε κοντὰ του ζωηρὴ συνομιλία. Σηκώθηκε κι' εἶδε μέσ' ἀπὸ τὰ κλαριά πέντε-ἕξ ἀνθρώγυρω σὲ μιὰ φωτιά.

Ἐἶχαν μιὰ κάσσα μὲ πολύτιμα πετράδια καὶ χρυσάφι καὶ μάλλωναν στὴ μοιρασία.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ καπετάνιος, ἔλεγε ὁ ἕνας, καὶ διαλέγω ε,τι μ' ἀρέσει καλύτερα.

— Ὅχι προνόμια! φώναζαν οἱ ἄλλοι. Θὰ τὰ μοιράσουμε ὅλα σὰ σόντροφοι!

Ἐδῶ ἀπάνω πιάστηκαν καὶ δυὸ τρεῖς λαβώθηκαν.

— Νὰ ἢ κατάλληλη στιγμὴ! σκέφθηκε ὁ Γιαννιός.

Ἐβγάλε τὴ σφυρίχτρα του κι' ἄρχισε νὰ σφυρίζῃ. Παρευθὺς οἱ ληστὲς ἄρχισαν νὰ χο-

«Ἐγὼ εἶμαι καπετάνιος καὶ διαλέγω ε,τι μ' ἀρέσει!» (Σελ., 325, στ. γ')

ρεόουν σα δαιμονισμένοι, χωρίς να σταματούν στιγμή. Ο Γιαννιός, σφυρίζοντας ελοένα, πλησίασε το θησαυρό (ποιός να τον έμποδισή;) άλλ' ήταν τμήο παιδί και δισταζε να πάρη πλούτη, που καθώς φαινόταν, ήταν κλεμένα.

«Τότε καταδικάσθηκε να κρεμασθή...» (Σελ. 325, στ. β').

Εκεί παρουσιάζεται κι' ο μάγος και του λέει:

— Γιαννιό, πάρε αυτά τα πλούτη και μη δισταζεις. Ήταν θαμμένα εδώ από αιώνες και δεν αφήνουν σε κανέναν. Τώρα είναι πλούσιος. Γι'νου φρόνιμος και πήγαινε πίσω στους γονιούς σου. Κι' αν θέλεις να είσαι πάντα ευτυχισμένος, μ'ην έχεις ποτέ σου υπερβολικές αξιώσεις κι'

επιθυμίες. Δούλευε τίμια, αγάπα τὰ γονικά σου και βοήθα εκείνους που έχουν ανάγκη. Και μη λησμονείς ότι ο μεγαλύτερος θησαυρός είναι η δουλειά ή τίμια και ταχτική.

(Απ' τὸ Γαλλικὸ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ σπίτι τοῦ Στίρφορντ ἦταν παλιό, ἀλλὰ ἀρχοντικὸ καὶ καλοβαλμένο. Μὲ παρουσίασε στὴ μητέρα του, — μιὰ μεσόκοπη κυρία γεμάτη μεγαλοπρέπεια κι' ἀρχοντιά.

— Στὸ σχολεῖο τοῦ κ. Κρικλ ἔχετε γνωρισταί; μὲ ρώτησε.

— Ναι, τῆς ἀπάντησα ἐγώ. Ὁ Ζὰκ στάθηκε πολὺ καλὸς φίλος γιὰ μένα.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, εἶπε ἡ κυρία Στίρφορντ μ' ἔναν ἀγέρωχο τόνο, ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς αὐτὸ τὸ σχολεῖο δὲν ταίριαζε γιὰ τὸ γιό μου. Ἀλλὰ βλέπετε, δὲ μπορούσα νὰ τὸν βάλω σ' ἕνα σχολεῖο, ὅπου νὰ τὸ βάλουν τὸ παιδί σὲ πειθαρχία μ' ὅποιον κι' ὅποιον. Ὁ γιός μου ἔχει ἀνώτερο χαρακτήρα καὶ ἤθελα ἕνα σχολεῖο ὅπου νὰ τὸν δέχονται καὶ ἀλλὰ τοῦ ἔχουν ξεχωριστὴ θέση ἀπὸ τ' ἄλλα παιδιά. Εὐτυχῶς ὁ κ. Κρικλ ἀναγνώρισε τὰ προσόντα του καὶ τοῦδωσε στὸ σχολεῖο τοῦ τῆς θέσης ποὺ τοῦπρεπε.

Τὰ λόγια αὐτὰ δὲ μούκαναν καὶ πολὺ καλὴ ἐντύπωση, μὰ καὶ δὲν κάθησα νὰ τὰ πολυσκερβῶ. Ἡ ἐντύπωσή μου ὡς τόσο ἦταν ὅτι ἡ κυρία Στίρφορντ ἦταν μιὰ φαντασμένη γυναίκα, ποὺ εἶχε πολὺ μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸ γιό τῆς καὶ γιὰ τὴν κοινωνικὴ τῆς θέση.

Τῆς ἀπάντησα ὅτι κι' ἐγὼ θαύμαζα τὸ γιό τῆς γιὰ τὰ τόσα του προσόντα τοῦ

κι' ὅτι ἦμουν ἀφοσιωμένος σ' αὐτὸν μ' ὅλη μου τὴν ψυχὴ.

Πέρασα στὸ Χάιγκέιτ μιὰ δλόκληρη βδομάδα, γεμάτη ποικιλία καὶ διασκέδαση. Ὁ Στίρφορντ ἤξερε ἱππασία (καὶ τί δὲν ἤξερε αὐτός!) καὶ μοῦδωσε καὶ μένα μερικὰ μαθήματα. Ὑστερα κάναμε ξιφασκία καὶ τέλος μερικές ἀσκήσεις πυγμαχίας.

Ἡ βδομάδα αὐτὴ ἦταν σωστὸ ὄνειρο γιὰ μένα καὶ κάθε μέρα θαύμαζα καὶ περισσότερο τὰ τόσα χαρίσματα τοῦ Στίρφορντ, χωρὶς νὰ σκέπτομαι (μικρὸς κι' ἀπειροσ ποὺ ἦμουν τότε) ὅτι ἦταν ἕνα παιδί ποὺ δὲν τοῦλειψε ποτὲ τίποτα κι' ὅτι ζητοῦσε τῆς ἀμέσως ἑτοίμο. Κι' ὅσο δὲν συναντοῦσε γύρω του καμμιὰ ἀντιλογία, ἀλλὰ μόνον ἀνθρώπους βολικούς κι' ἀφοσιωμένους, ὅλα πήγαιναν καλά. Τί θὰ γινόταν ὅμως ἀργότερα, ὅταν θάβγαινε στὴ ζωὴ καὶ θὰ ἔπαυε πιά νὰ βρῖσκει τὸ δρόμο του στρωμένο μὲ ρόδα; Αὐτὸ δὲν εἶχα συλλογιστεῖ τότε, μέσα στὸν ἐνθουσιασμό μου γιὰ τὸν εὐτυχισμένο μου φίλο.

Ἦρθε τέλος κι' ἡ μέρα νὰ φύγουμε κι' ὁ ὑπηρετῆς τοῦ Στίρφορντ (εἶχ' ἕναν δικό του, μόνο γιὰ τὴ δική του ὑπηρεσία) ἑτοίμασε τὰ πράγματά μας καὶ μπηγάμε στ' ἀμάξι.

Ἐγὼ ἀνησυχόσα γιὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ θάκανε τὸ χωριὸ στὸ μεγάλο μου

φίλο καὶ μὲ πολλὴ χαρὰ τὸν ἀκούσα νὰ λέει:

— Καλοῦταικο εἶναι. Διγάκι ἐρημιά, ἀλλὰ εἶναι χαριτωμένο.

Μείναμε τὸ βράδυ στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο τοῦ χωριοῦ, καὶ τὸ πρωὶ ποὺ σηκώθηκα, εἶδα ὅτι ὁ Στίρφορντ εἶχε σηπνήσει κιάλας καὶ σεργιανοῦσε στὸ γιάλι, ὅπου εἶχε πιάσει γνωριμία μὲ τοὺς μισοὺς φαράδες τοῦ χωριοῦ.

— Πότε θὰ πάμε στὸ καράβι τοῦ κ. Πέγκοτ; μὲ ρώτησε.

— Θὰ πάμε σὲ λίγο. Πρέπει ὅμως νὰ πάω πρῶτα νὰ ἰδῶ τὴν παλιά μου γκουβερνάντα.

— Καλά. Σοὺ δίνω δυὸ ὥρες διορία νὰ πᾶς νὰ κλάψεις στὴν γκουβερνάντα σου, ὅπως τὸ συνειθίζεις ἐσὺ ὅμα βλέπεις τίς παλιές σου γνωριμίες.

Τοῦδωσα ὁδηγίες γιὰ νὰρθαι νὰ μὲ βρεῖ στὸ σπίτι τοῦ Μπαρκη κι' ἔφυγα.

Οἱ δρόμοι τοῦ Γιάρμουθ δὲν ξέρω γιὰτί μοῦ φάνηκαν στενοὶ καὶ μίζερο.

Ἔτσι συμβαίνει πάντα, ὅταν ξαναβλέπουμε τὰ μέρη ποὺ εἶχαμε γνωρίσει στὰ παιδικὰ μας χρόνια. Κι' ὅμως τίποτα δὲν εἶχε ἀλλάξει, ὅλα ἦταν στὴ θέση τους, ἀκόμα καὶ τὸ μαγαζὶ μὲ τὰ «εἶδη πένθους» ποὺ μοῦφερε τόσο θλιθερές ἀναμνήσεις.

Βρῆκα τὴν καλὴ μου Πέγκοτ στὸ σπίτι τῆς, νὰ μαγειρεύει. Μοῦ ἄνοιξε ἀμέσως μόλις χτύπησα καὶ μὲ ρώτησε τί ζητοῦσα. Τὴν κοίταξα χαμογελῶντας, ἐκείνη ὅμως δὲ χαμογελοῦσε καθόλου. Βλέπετε, δὲν εἶχα πάψει νὰ τῆς στέλνω γράμματα, ἀλλὰ εἶχε ἐφτά δλόκληρα χρόνια νὰ μὲ ἰδεῖ. Μὲ τὸ δικίω τῆς λοιπόν...

— Ὁ κ. Μπαρκη εἶναι μέσα, κυρία; ρώτησα κι' ἐγὼ τότε, χοντραίνοντας τὴ φωνή μου.

— Μέσα εἶναι, κύριε, μοῦ ἀπακρίθηκε, ἀλλὰ εἶναι στὸ κρεβάτι, ὑποφέρει ἀπὸ ρευματισμούς.

— Πηγαίνει ἀκόμη στὸ Βλίντερστον; ρώτησα.

— Ναι, κύριε, ὅταν εἶναι καλά, πηγαίνει.

— Καὶ σεῖς, κυρία Μπαρκη, πηγαίνετε καμμιὰ φορὰ;

Τότε μὲ κοίταξε κᾶπως προσεχτικώτερα κι' εἶδα μιὰ ξαφνικὴ τρεμούλα στὰ χέρια τῆς.

— ... γιὰτί ἤθελα μερικές πληροφορίες, ἐξακολούθησα ἐγώ, γιὰ ἕνα σπίτι τοῦ Βλίντερστον, τὸ σπίτι... Κόπερφηλδ.

Τότε ἐκείνη ἔκαμ' ἕνα βῆμα πίσω, σὰ νὰ εἶχε τρομάξει μὲ τὴν ἀξαφνὴ χαρὰ ποὺ τῆς ἔφερε αὐτὴ ἡ ἀναγνώριση.

— Πέγκοτ; φώναξα.

— Χρυσὸ μου παιδί!

Καὶ μὲ πήρε στὴν ἀγκαλιά τῆς, χύνοντας ζεστὸ δάκρυα. Δὲν μπορῶ νὰ περιγράψω τίς υπερβολικὲς (ἀστεῖες μαζὶ καὶ συγκινητικὲς) ἐκδηλώσεις τῆς χαρᾶς τῆς. Ἐκανα ὅμως

κι' ἐγὼ σὰ μωρὸ παιδί, καὶ ποτὲ δὲν εἶχα κλάψει, μήτε γελάσει στὴ ζωὴ μου, τόσο ἔξοιαστα, ὅσο αὐτὴ τὴ φορὰ.

Ὑστερα μὲ πήγε στὴν κάμαρα τοῦ Μπαρκη, κι' ὁ καλὸς ἀμαξῆς εἶπε ὅτι ἡ ἐπίσκεψή μου τοῦ ἔκανε περισσότερο καλὸ ἀπ' ὅλα τὰ καταπλάσματα καὶ τίς ἐντριβές, ποὺ τοῦ εἶχαν κάμει ὡς τότε.

Σὲ λίγο ἦρθε κι' ὁ Στίρφορντ νὰ μὲ πάρει, ἀλλὰ ἡ Πέγκοτ μᾶς κράτησε νὰ φάμε ἐκεῖ. Περιττὸ νὰ πῶ ὅτι ὁ Στίρφορντ ἔκαμε κι' ἐδῶ τὴν καλύτερη ἐντύπωση, κι' οἱ καλοὶ ἄνθρωποι θαύμασαν τὴ λεθεντιά του καὶ τοὺς ἀριστοκρατικούς του τρόπους.

Ἀποχαιρετήσαμε τοὺς καλοὺς μου φίλους καὶ πήγαμε γιάλι-γιάλι πρὸς τὸ καράβι τοῦ Πέγκοτ.

— Τί ἄγριο μέρος, Στίρφορντ, τοῦ εἶπα.

— Ναι, εἶναι μελαγχολικὴ αὐτὴ ἡ ἐρημιά, μοῦ ἀπάντησε. Νὰ ἔγα φῶς κεῖ κάτω. Αὐτὸ εἶναι τὸ καράβι;

— Ναι, αὐτὸ εἶναι.

Πλησιάζαμε τώρα πιά στὴν κατοικία τὸν φίλων μας καὶ πάψαμε νὰ μιλοῦμε. Μέσα στὸ σκοτάδι, σπρώξαμε τὴν πόρτα καὶ μπηγάμε.

Ἀπ' ἔξω εἶχαμε ἀκούσει φωνές. Τῆς στιγμῆς ποὺ μπηγάμε, ἀκούσαμε παλαμάκια κι' ἐγὼ ξαφνιασθῆκα ὅταν εἶδα ὅτι τὰ χτυποῦσε ἡ κυρὰ-Κούμπε, γεμάτη χαρὰ. Μὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὴ ποὺ φαινόταν χαρούμενη.

Ὁ Δανιὴλ Πέγκοτ γελοῦσε μὲ ὅλη του τὴν καρδιά, τὸ πρόσωπό του φωτιζόταν ἀπὸ ἀσυνειθιστὴ χαρὰ κι' εἶχε ἀγκαλιάσει τὴ μικρὴ Αἰμιλία. Ὁ Χάμ κρατοῦσε τὴν Αἰμιλία ἀπ' τὸ χέρι, γεμάτος χαρὰ καὶ οσοτισμάρα, σὰ νὰ τὴν παρουσίαζε ἔτσι στὸ Δανιὴλ. Κι' ἡ Αἰμιλία, χαρούμενη κι' αὐτὴ καὶ κατακόκκινη ἀπὸ τὴ δαίλα τῆς, πήγαινε νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Χάμ καὶ νὰ κρυφτεῖ στὴν ἀγκαλιά τοῦ Δανιὴλ, ἀλλὰ μᾶς εἶδε πρῶτη αὐτὴ καὶ σταμάτησε.

Αὐτὸ τὸ συμπλέγμα ἀντικρύσαμε ὅταν μπηγάμε μέσα στὸ ζεστὸ ἐκεῖνο καὶ παρᾶξενο σπιτικό. Ἀλλὰ ὁ ἐρχομός μας χάλασε μονομιᾶς τὸν ὄρατο πίνακα, σὰ νὰ εἶχε ἀλλάξει ἀξαφνὰ μιὰ σκηνογραφία. Πρῶτος ὁ Χάμ μᾶς κοίταξε ξαφνισμένος καὶ φώναξε:

— Ὁ κ. Δαυῖδ! Ὁ κ. Δαυῖδ!

Σὲ μιὰ στιγμῆς ἄρχισαν οἱ χαιρετοῦρες κι' ὅλοι μιλοῦσαν μαζὶ. Ὁ Δανιὴλ ἦταν τόσο χαρούμενος καὶ τόσο περήφανος γιὰ τὴν ἐπίσκεψή μας, ὥστε εἶχε χάσει τὴ λαλιά του καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ πεῖ, μόνο ἔπιανε κι' ἔσφυγγε πότε τὸ χέρι μου, πότε τὸ χέρι τοῦ Στίρφορντ, ὅστερα πάλι τὸ δικό μου, κι' ὅστερα πάλι τοῦ Στίρφορντ καὶ πάλι λέοντας. Ἐπιτέλους, βρῆκε τὴ μιλιὰ του κι' εἶπε:

— Τέτοιο πράγμα δὲν ξανάγινε, παιδιά μου! Δυὸ ἀφεντικὰ, δυὸ ἀληθινοὶ κύριοι, βρῖσκονται ἀπόψε στὸ σπίτι μου, —

ἀλήθεια, ὅχι φέμματα! Τ' ἀκούς, Αἰμιλία; Τ' ἀκούς, Χάμ; Αὐτὴ εἶναι ἡ καλύτερη μέρα τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ σας. Τ' ἀκούετε; Ὁὄρα!!

Ὁ Δανιὴλ ἔβγαλε αὐτὸ τὸ λόγο μο-

νορροῦφι, κι' ὅλοι ἀπορούσαμε γιὰ τὴν τόση ρητορικὴ του. Μὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτό. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, πῆρε κι' ἄλλη φῶρα κι' ἄρχισε ἄλλο λόγο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

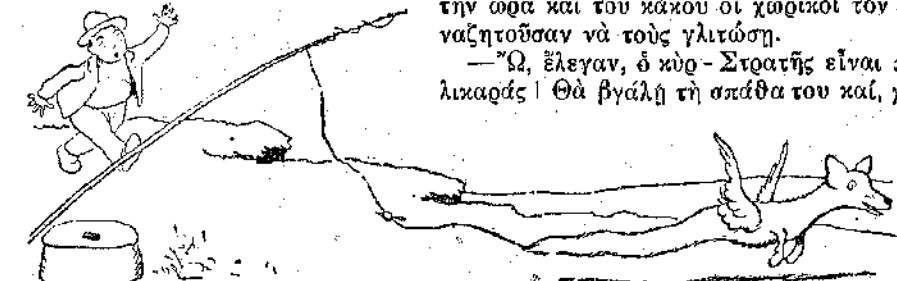
(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΗ'.

Ὡστόσο, οἱ πιὸ γενναῖοι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ εἶχαν ὀπλισθεῖ μὲ δράνες, μὲ φτυάρια, μὲ λισγάκια καὶ μὲ δ.τι βόθικαν, ἑτοιμοὶ νὰντιμετωπίσουν καμμιὰ ἐπίθεση τοῦ θεριοῦ. Κι' ὅταν τῆς βλεπᾶν νὰ χαμηλώνη ἀπειλητικὰ, δὲν ἔτρεχαν γὰ κρυφτοῦν ὅπως οἱ δειλοὶ, οἱ γυναίκες καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, παρὰ ἐπρότειναν τὰ ὄπλα τους, ἀποφασισμένοι νὰ υπερασπισθοῦν τὴ ζωὴ τους ὡς τὴν τελευταία τους πνοή. Κάθε τόσο ρωτοῦσαν:

— Μὰ ποῦ εἶναι ὁ κύρ - Στρατῆς; Τί ἔγινε αὐτός; Τώρα βροῦθηκε νὰ λείπη; Ὁ κύρ - Στρατῆς ἦταν ἕνας χωροφύλακας τῆς ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας, ποὺ ἔκαμε καὶ στὸν πόλεμο κι' ἀνηφοῦσε κάθε κίνδυνο. Ἀλλὰ ἔτυχε νὰ λείπη κείνη τὴν ὥρα καὶ τοῦ κάκου οἱ χωρικοὶ τὸν ἀναζητοῦσαν νὰ τοὺς γλιτώσῃ.

— Ὡ, ἔλεγαν, ὁ κύρ - Στρατῆς εἶναι παλικαρός! Θὰ βγάλῃ τὴ σπάθα του καὶ, χω-

οῖς νὰ περιμένῃ νὰ τοῦ ἐπιτεθῇ πρῶτα τὸ θεριό, θὰ τοῦ ἐπιτεθῇ αὐτός καὶ θὰ τὸ ξεκάνῃ ἄψε - σβύσε!

— Μὰ ποῦ θὰ τὸ βρῆ, ποῦ εἶναι πετούμενο; — Θὰ τὸ κυνηγήσῃ καὶ στὸν ἀέρα!

Λίγο ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, στὸ ποτάμι, ἕνας νέος ἐψάρευσ μὲ τὸ καλάμι του. Τὸ εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ στὴν ἀκροποταμιά κι' εἶχε ἀπομακρυνθεῖ γιὰ νὰ φέρῃ κᾶπ ποῦ εἶχε ξεχάσει. Ἐτυχε τότε, τὸ θεριό, πετώντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ, νὰ χαμηλώσῃ σὲ κείνο τὸ μέρος. Ἡ πετονιά μπλέχτηκε στὸ κορμί του, τᾶγκίστρι καρφώθηκε στὴν οὐρά του, κι' ὁ νέος ψαράς, γυρίζοντας, εἶδε τὸ καλάμι του νὰ φεύγῃ, νὰ πετᾷ, μαζὶ μὲ τὸ ἀγνωστο ἐκεῖνο ζῶο! Ἐβγαλε τίς φωνές, τὸ κυνήγησε, μὰ τοῦ κάκου: Τὸ θεριό, σέρνοντας πίσω του καὶ τὸ καλάμι, πέταξε ψηλά.

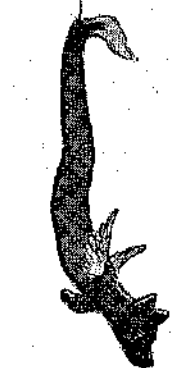
Ἐ, αὐτὸ ἦταν ἡ καταστροφὴ του. Ὅχι τοῦ ψαρά, ἀλλὰ τοῦ θεριοῦ. Γιατί καθὼς ἐξακολουθοῦσε νὰ πετᾷ σὰν τρολό, τὸ καλάμι ποὺ ἔσερνε, χάθηκε κατὰ τύχη μέσα στὸ μεταλλίνο σωλήνα μιᾶς καμινάδας, στὴ σκεπὴ τοῦ Δημαρχείου, στάθηκε κεί, καὶ τότε οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ εἶδαν τὸ θεριό κρεμασμένο, νὰ ὀπως τὸ βλέπετε, καὶ σεῖς στὴν εἰκόνα. Εἶχε κρεμαστεῖ ἀπὸ τὸ καλάμι μὲ τὴν πετονιά καὶ μὲ τᾶγκίστρι, καὶ κουνούσε ἀκόμα τὰ φτερά του, μὰ δὲν μπορούσε νὰ πετάξῃ. Φαίνεται πὼς εἶχε κιάλα κουρασθεῖ.

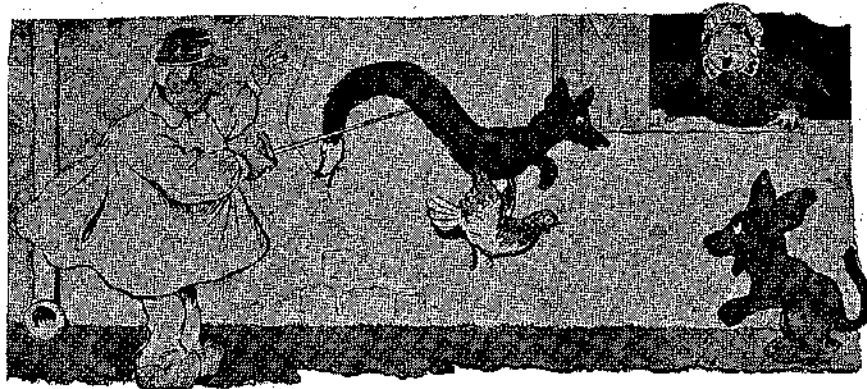
Ἐκείνη τὴ στιγμῆς παρουσιάστηκε στὴν πλατεῖα τοῦ Δημαρχείου κι' ὁ κύρ - Στρατῆς, ποὺ τὸν γύρευαν φιρί - φιρί. Τράβηξε ἀμέσως τὴ σπάθα του κι' ὅρμησε ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

— Πρόσεξε! τοῦ ἔλεγαν μερικοὶ μὴν ἐπιτεθῆς πολὺ! τέτοιο θεριό, καὶ κρεμασμένο, ποιός ξέρει τί μπορεί νὰ σοῦ κάμῃ!

Μὰ ὁ γενναῖος δὲν ἀκούσε κανένα καὶ δὲν φοβήθηκε τίποτα. Μὲ τὴ σπάθα του ξεκόλλιασε διαμιάς τὸ θεριό καὶ — τί ἐκπλήξῃ! — ἀπὸ τὴν κοιλιά του πετάχτην' εὐθύς ἕνα τρομαγμένο περιστέρι!

Τότε πιά κατάλαβαν ὅλοι τὴ φάρασα καὶ τὸ πάθημά τους. Κι' ἔβαλαν τὰ γέλια, κι' ἄρχισαν τὴν πρόγνια, κι' οἱ κρυμμένοι

ξεθάρασαν και ξερούπωναν, και μη ρωτάτε τί έγινε!

Σε λίγη ώρα το περιστέρι βρισκόταν στον περιστεριώνα του, και το μπουά με το κεφάλι της αλεπούς στα χέρια της μίς-Μπέση. Η αγγλίδα γκουβερνάντα θύμωσε πολύ όταν το είδε σε τέτοια χάλια: λερωμένο, τσαλακωμένο, σκισμένο, ξεκοιλιασμένο. Έπρεπε τώρα να το δώσει στο γουνα να της το διορθώσει, αν διορθωνόταν κόλα... Τι ζημία!

Φυσικά, υποπτεύθηκε άμεσα τον Πολύβιο. Ποιος άλλος θα της έκαιγε το μπουά της για να το κάμη θεοίο; Έπειδή όμως δεν τον είχε ιδεί με τα μάτια της, δεν θέλησε να τον καταγγείλη στον πατέρα του για να τον τιμωρήσει... (Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ ΜΙΑΗΣΕΙ!

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Και σὺ λές πὼς δὲ θὰ τὴν ξαναδοῦμε ποτὲ πιά; .. ἔ, ποτὲ πιά; ..

— Μμμ! Ξέρω κι' ἐγώ. Πὼς τὸ φοβάμαι, καϊμένε, φοβάμαι πολύ. Μήπως καὶ πῆγε κι' αὐτὴ στὴν Αἴγυπτο σὺν τὸν παππού; Μὰ πολὺ τὸ φοβάμαι, σοῦ λέω, ναι, ναι, σὺν τὸν παππού. «Ποῦ εἶναι ὁ παππούς, μαμμά;» — θυμάσαι; — κι' ἡ μαμμά με κατεβασιμένα τὰ μάτια «στὴν Αἴγυπτο!» κι' ὕστερα... φρρστ τὰ δάκρυα!.. Τὰ ἴδια κι' ἐμὰς ἔλεγε καὶ τώρα ἂν μὰς ἀφῆνε ἡ θεὰ Νίκη νὰ τὴ ρωτήσουμε. Τὰ ἴδια κι' ἀπαράλλαχτα, σοῦ λέω. Εἶμαι βέβαιος.

— Καὶ... σὺ λές πὼς δὲ θὰ ξαναγυρίσει πιά; ἔ, ποτὲ πιά;

Κι' ὁ μικρούλης Μίμης λέει καὶ ξαναλέει τίς δυὸ λεξούλες σὺν μιᾷ θλιμμένη ἐπωδῶ: «ποτὲ πιά;» Καὶ τότε ὁ μεγάλος — 7 χρόνων ἀγόρι παρακαλῶ! — κουνάει καταφατικά τὸ κεφάλι κι' ἀναστενάζει ψιθυρίζοντας: «ποτὲ πιά!»

«Α, μὰ τοὺς λείπει πολὺ ἡ Φανίτσα, πάρα πολὺ. Ἦταν 8 χρόνων ἀπὴν, πιδ μεγάλη κι' ἀπ' τοὺς δυὸ, κι' ἤξερε τόσα τόσα πολλὰ παιχνίδια... πλήθος! Πότε-ποτέ, εἰν' ἀλήθεια — ἄ, αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ πῆ κανεῖς — φούρκιζε λιγάκι τὰ μικρά.

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ μεγάλη, ἡ πιὸ μεγάλη, πρέπει νὰ μ' ἀκοῦτε.

— Ναι, μὰ κι' ἐμεῖς εἶμαστε ἀγόρια! φώναζε ἀναφοθυμένος ὁ Λάκης.

— Κι' ἐγὼ εἶμαι ἀγέτι! κι' ἐγὼ σὺν τὸ

Λάκη πεταγόταν κι' ὁ μικρούλης Μίμης.

«Ἀρπάζε τότε ἕνα κλαδάκι — στὸν κήπο γινόταν πάντα αὐτὲς οἱ σπουδαῖες συζητήσεις! — ἕνα λεπτὸ κλαδάκι μὰ ποὺ κατὰ τὴν ἰδέα του ἦταν πολὺ χοντρὸ «κοίτα!... κοίτα!» καὶ μετὰ τὴν ἰδέα τοῦ Λάκη ἡ

θεὰ Νίκη τὸν ἐβλεπε γρήγορα-γρήγορα σὺν αὐτοκίνητο. Τὸν φίλησε μόνο καὶ τόσο σφιχτά, ποὺ γιὰ ἕνα ὄρα ὁ Λάκης ἐνοιθετο στὸ μάγουλό του κατὰ σὺν κάψιμο.

Κι' ἔφτασαν στὸ σπίτι ποὺ ἦταν τόσο βουδὸ χωρὶς τὴ Φανίτσα, ποὺ τὸ γέμιζε πάντα μετὰ τίς φωνὲς της, μετὰ τοὺς πῆδους της, μετὰ τὰ γέλια της.

Κι' ἡ μαμμά ἐκλαγε πολὺ-πολὺ κι' ἄς μὴ τὴ ρωτήσαν ποτὲ τ' ἀγοράκια της γιὰ τὴ Φανίτσα.

— Ἀπὸ τὸ καλὸ!.. Νὰ πῆγε στὴν Αἴγυπτο; (Κατὰ τὴν ἰδέα τοῦ Λάκη ἡ Αἴγυπτος βρισκεται στὴν ἄκρη τῆς Ἰνδίας)

Καλὰ... μὰ πὼς δὲν ἦρθε νὰ τὴν πάρῃ τὸ βαπόρι ὅπως ἔδουσε τοὺς ταξιδιωτὲς ποδὸβλεπαν νὰ φύγουν;.. Γιατὶ ἡ πόλη ποὺ μένουσιν ὁ Λάκης κι' ὁ Μίμης ἔχει καὶ θάλασσα, καὶ προκυμαῖα, καὶ βαπόρια, ἀπ' ὅλα! Μὰ τὴ Φανίτσα, οὔτε βαπόρι τὴν πῆρε, οὔτε τραῖνο, — ἔχει καὶ τραῖνο, φαντασθῆτε! — τὸ ἀντίθετο μάλιστα. Αὐτοὺς τοὺς πῆγαν μετὰ τ' αὐτοκίνητο — μιὰ μέρα ποῦταν ἀρωσιστὴ ἡ Φανίτσα — στὴ θεὰ Νίκη, ποῦμανε σ' ἕνα κοντινὸ χωριὸ γιὰ τὸ

καλοκαίρι. Τοὺς κράτησαν ἐκεῖ γιὰ κάμποσες ἡμέρες — πόντες; δὲν ξέρουν κι' αὐτοὶ — μὰ ἔταν ξαναγύρισαν στὸ σπίτι, ἡ Φανίτσα... εἶχε φύγει γιὰ τὴν Αἴγυπτο! Τότε ἦρθε τὸ βαπόρι; Περίεργα πράγματα, πολὺ περίεργα.

Θῆλιναν πολὺ νὰ ρωτήσουν τὴ μαμμά τί ἀπόγινε ἡ ἀδελφοῦλα τους. Μὰ ἡ θεὰ Νίκη — κακία ποὺ τὴν εἶχε κι' αὐτὴ!.. — πῆρε τὸ Λάκη παράμερα, τὴν ἡμέρα ποὺ θάφευγαν γιὰ τὸ σπίτι — καὶ τοῦπε μ' ἕνα σοβαρὸ-σοβαρὸ ὕφος:

— Λάκη μου, τώρα ποὺ θὰ πάτε στὴ μαμμά, πρόσεξε νὰ μὴ ρωτήσετε ποὺ πῆγε ἡ Φανίτσα, γιατί θὰ λυπηθῆ πολὺ πολὺ. Ἡ ἀδελφοῦλα σου πῆγε ταξίδι, (τοῦ Λάκη τοῦ ἦρθε νὰ ρωτήσῃ, στὴν Αἴγυπτο; ἀλλὰ σῶπασε, ποῖος ξέρει, μπορεῖ νὰ τοῦ τῶλεγε μόνη της) σὲ μακρινὸ ταξίδι, καὶ θ' ἀργήσῃ πολὺ νὰ γυρίσῃ.

Σὺν τοῦπε μάλιστα αὐτὰ, ἡ θεὰ Νίκη σκούπισε τὰ μάτια της, γιατί τῆς μπηξε ἕνα σκουπιδάκι, τοῦ εἶπε.

— Ἀκούε, Λάκη μου; τσιμουδιά. Νὰ πάτε στὴ μαμμά, νὰ τὴ φιλήσετε, ἀλλ' ὅπως εἶπαμε. Ἐσὺ εἶσαι μεγάλος ἀγόρι πιά καὶ πιστεύω πὼς θὰ μπορέσῃς νὰ κἀνῃς αὐτὸ ποὺ σὲ παρακαλῶ, ἔ, Λάκη!

«Ἄν ρωτήσῃς τὴ μαμμά, θὰ κλάψῃ, θὰ κλάψῃ πολὺ, καὶ σὺ δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς νὰ βλέπῃς τὴ μαμμά σου νὰ κλαίῃ; ἔ;..

Κατὰ τὴν ἰδέα τοῦ Λάκη, μὰ ἡ θεὰ Νίκη τὸν ἐβλεπε γρήγορα-γρήγορα σὺν αὐτοκίνητο. Τὸν φίλησε μόνο καὶ τόσο σφιχτά, ποὺ γιὰ ἕνα ὄρα ὁ Λάκης ἐνοιθετο στὸ μάγουλό του κατὰ σὺν κάψιμο.

Κι' ἔφτασαν στὸ σπίτι ποὺ ἦταν τόσο βουδὸ χωρὶς τὴ Φανίτσα, ποὺ τὸ γέμιζε πάντα μετὰ τίς φωνὲς της, μετὰ τοὺς πῆδους της, μετὰ τὰ γέλια της.

Κι' ἡ μαμμά ἐκλαγε πολὺ-πολὺ κι' ἄς μὴ τὴ ρωτήσαν ποτὲ τ' ἀγοράκια της γιὰ τὴ Φανίτσα.

— Ἀπὸ τὸ καλὸ!.. Νὰ πῆγε στὴν Αἴγυπτο; (Κατὰ τὴν ἰδέα τοῦ Λάκη ἡ Αἴγυπτος βρισκεται στὴν ἄκρη τῆς Ἰνδίας)

Καλὰ... μὰ πὼς δὲν ἦρθε νὰ τὴν πάρῃ τὸ βαπόρι ὅπως ἔδουσε τοὺς ταξιδιωτὲς ποδὸβλεπαν νὰ φύγουν;.. Γιατὶ ἡ πόλη ποὺ μένουσιν ὁ Λάκης κι' ὁ Μίμης ἔχει καὶ θάλασσα, καὶ προκυμαῖα, καὶ βαπόρια, ἀπ' ὅλα! Μὰ τὴ Φανίτσα, οὔτε βαπόρι τὴν πῆρε, οὔτε τραῖνο, — ἔχει καὶ τραῖνο, φαντασθῆτε! — τὸ ἀντίθετο μάλιστα. Αὐτοὺς τοὺς πῆγαν μετὰ τ' αὐτοκίνητο — μιὰ μέρα ποῦταν ἀρωσιστὴ ἡ Φανίτσα — στὴ θεὰ Νίκη, ποῦμανε σ' ἕνα κοντινὸ χωριὸ γιὰ τὸ

Πέρασαν δέκα χρόνια. Μεγάλωσαν τ' ἀγοράκια. Στὸ διάστημα αὐτὸ κάνανε πολλὰ ταξίδια — ὁ μπαμπὰς δικαστικός, μετὰ θέσεις — στὴν ἀρχὴ εἶχαν μιὰ ἐλπίδα ἀνέκφραστη πὼς σὲ κάποια ἀπ' τίς καινούργιες πόλεις — κι' ἄλλαξαν πολλὰς — θάβρισκαν τὴ Φανίτσα. Στὸ τέλος τὸ πῆραν πιά ἀπόφαση, κι' ἀρχισαν λίγο-λίγο νὰ τὴν ξεχνοῦν. Ὅσπου πιά ἐμαθον καθαρά πὼς τὴ Φανίτσα τὴν εἶχε πάρει κοντὰ του ὁ Θεός, κι' ἔπα-

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Τὸ γράμμα ἔλεγε αὐτὰ:

«Μπαρμπα - Ρεμῆ, κάποιος ποὺ θέλει τὸ καλὸ σου σοῦ στέλνει αὐτὰ τὰ χρήματα. Κάθε μῆνα θὰ εἰσπράττῃς τὸ ποσὸν αὐτὸ ὡς ἀποζημίωση ποὺ ἔχασες τὴ θέση σου ἐξ αἰτίας μας, καὶ ποὺ θὰ ὑποχρεωθῆς νὰ μείνῃς κλειδωμένος μέσα στὴν παράγκα σου ὡς αἶριο τὸ πρωτὸ.

Μὴ ζητεῖς ἐξηγήσεις. Μὴν κάνεις κανένα λόγ. Πρόκειται γιὰ πολιτικὸ μυστικὸ.»

— Τὸ γράμμα αὐτὸ καθὼς καὶ τὰ χρήματα ποὺ τὰ πέρασαν κάτω ἀπὸ τὸ ἀνοίγμα τῆς πόρτας, ἐξήγησε ὁ μπαρμπα - Ρεμῆς. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, ἐδῶ μοῦ κλάρασε ποὺ ἤμουν ξεπλωμένος καὶ ξεκουραζόμουν. Φαί εἶχα, ἀλλο τίποτα λοιπὸν δὲν εἶχα παρὰ νὰ περιμένω ὡς σήμερα τὸ πρωτὸ, σύμφωνα μ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε τὸ γράμμα. Τώρα ἦρθατε σεῖς, τόσο τὸ καλύτερο. Ζήτω ἡ πολιτικὴ!

«Ἡ Νανέττα κι' ὁ Νικόλας εὐθὺς κατὰλαβαν ὅτι ἡ εὐγενικὴ αὐτὴ χειρονομία ἦταν τοῦ κόμητος Τουάρ ποὺ τίποτα δὲν εἶχε παραλείψει νὰ φροντίσῃ πρὶν νὰ φύγῃ. Καὶ ἡ χαρὰ τους δὲν ἦταν μικρότερη ἀπὸ τοῦ πατέρα τους ποὺ ἦταν ἐνθουσιασμένος μετὰ τὴν τύχη του.

— Διακόσιες λίβρες τὸ μῆνα! ἔλεγε. Καὶ γιὰ νὰ μὴν κάνω τίποτα! Τί τύχη, παιδιὰ μου! Τώρα πιά θὰ μπορέσω νὰ σὰς κάνω εὐτυχεμένα. Καὶ γιὰ ν' ἀρχίσουμε, ἀπόψε θὰ φάμε στὸ μαγαζὶ σὺν βασιλιάδες.

Καί, ἀνοίγοντας τὴ χαρτοῦτσα μετὰ τὰ νομίσματα, ἐβγαλε τὸ πρῶτο καὶ τὸ ἔδωσε τῆς Νανέττας μετὰ τὴν ἐντολὴ νὰ πῆ νὰ φωνιάσῃ ὁ, τι καλύτερο βρῆ.

Μιὰ ὄρα ἀργότερα ἦταν κι' οἱ τρεῖς τους καθισμένοι γύρω ἀπὸ ἕνα τραπέζι γεμάτο μ' ὅλα τὰ καλά. Κανένας τους δὲν περιφρόνησε τὸ γεῦμα. Ἀπεναντίας! Ἡ Νανέττα κι' ὁ Νικόλας, μέσα στὶς φασαρίες τους, εἶχαν παραμελήσει ἐντελῶς τὸ φαγητὸ καὶ τώρα ἦταν ξελιγωμένοι ἀπ' τὴν πείνα.

«Ὅσο γιὰ τὸ μπαρμπα - Ρεμῆ, αὐτὸς ἔτρωγε μετὰ τὴν ὄρεξη ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ ποτὲ στὴ ζωὴ του δὲν ἔχει νοιώσει τὸν ἑαυτοῦ του χαρτασμένο.

«Ὅταν ἐπιτέλους ἀντελήφθῃ πὼς ἦταν πιά ἀδύνατο νὰ φάῃ περισσότερο, ξεπλώθηκε στὴν καρέκλα του ὅσο ἀναπαυτικότερα μποροῦσε, κι' ἀφοῦ ἔμεινε σκεπτικός γιὰ λίγες στιγμές, ὕστερα εἶπε σοβαρὰ μετὰ τὰ μάτια προσηλωμένα στὸ ποτήρι του μετὰ τὸ κρασί:

— Τί τὰ θέλεις, παράδοξα πράγματα!

Τριάντα χρόνια δλόκληρα, εἶτε ἔδρεχε εἶτε χιόνιζε, ἔκανα πάντα τὴ δουλειά μου, σέροντας τὰ πῆδια μου, ποὺ με πονοῦσαν, ἀπὸ τὸν ἕνα ὄραμο στὸν ἄλλο γιὰ ν' ἀνάψω τὰ φανάρια μου κάθε βράδυ. Κι' ὅλα αὐτὰ γιὰ τριάντα φουρολίβρες τὸ μῆνα, ποὺ καλὰ - καλὰ δὲν μοῦ τίς πλήρωναν οὔτε αὐτὲς ἀπὸ τότε ποὺ ἐγινε ἡ Ἐπανάσταση. Μιὰ μέρα με κλειδώνουν μέσα. Δὲν μπορῶ νὰ βγῶ νὰ κἀνῶ τὸ γύρο μου καὶ γι' αὐτὸ μοῦ πληρώνουν διακόσιες λίβρες. Πολὺ περίεργα πράγματα, μὰ τὴν ἀλήθεια!

«Ὁ Νικόλας κι' ἡ Νανέττα κοιτάχτηκαν καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ κρατηθοῦν καὶ νὰ μὴ γελάσουν.

«Ἡ πονηρὴ μικροῦλα φοβέρισε τὸν πατέρα τῆς μετὰ τὸ δάχτυλο:

— Πρόσεχε, πατέρα. Δὲν πᾶς σύμφωνα μ' αὐτὰ ποὺ λέει τὸ γράμμα. Προσπαθεῖς νὰ ἐξιχνιάσῃς τὸ μυστήριον. Αὐτὸ εἶναι ἀπαγορευμένο.

— Διάβολε! ἔχεις δικιο, μικροῦλα, ἔκανε ὁ μπαρμπα - Ρεμῆς. Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα!

Καὶ σηκώθηκε γιὰ νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῆ μετὰ τὴν γαλήνη ποὺ κανενὸς εἶδους πολιτικὲς τρικυμίες δὲν μποροῦσαν νὰ ταράξουν.

Σὺν ἔμειναν μόνοι τους, ὁ Νικόλας κι' ἡ Νανέττα κάθησαν καὶ κουβέντιασαν πολλὴ ὄρα μπροστὰ στὸ τζάκι ὅπου φεγγολοῦσε μιὰ ζωηρὴ φωτιά. Ἦταν ἐνθουσιασμένοι γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεώς τους, ποὺ χάρις σ' αὐτὴν ὄχι μοναχὰ ὁ μικρὸς φίλος τῆς Νανέττας εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὴ φυλακὴ του, ἀλλὰ κι'

«Ὅριστε! εἶπε ἡ μέγαιρα αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί καὶ μπορεῖτε νὰ τὸ πάρετε.» (Σελ. 380, στ. β')

ἡ εὐτυχία κι' ἡ εὐμάρεια εἶχε μπεῖ στὸ σπίτι τους. Καὶ τρισευχισμένοι ἐπλάθαν χρυσὰ θνεῖρα γιὰ τὸ μέλλον.

— ὦ, ἐγὼ, ἔκανε περιήφανα ἡ Νανέττα, ὅταν ὁ Δελφίνος γίνῃ βασιλιάς, θὰ παντρευθῶ ἕναν ὄραϊο ἀριστοκράτη ποὺ θάχῃ σπαθὶ στὸ πλευρὸ καὶ δαντελλένιους γιαννάδες.

«Ὁ Νικόλας, πρακτικώτερος, σήκωσε τοὺς ὄμους του.

— Ἐγὼ, εἶπε, θ' ἀγέρῃσω εἰς χρειάζεται γιὰ ἕνα παπουτσίδικο, γιατί τώρα πιά θὰ μπορέσω νὰ μάθω συστηματικὰ τὴν τέχνη μου.

Καὶ τὰ παιδιὰ πῆγαν νὰ κοιμηθοῦν καὶ νὰ συνεχίσουν στὸν βῆνο τους τὰ ὄρατα τους θνεῖρα, ἤσυχά κι' εὐτυχισμένα, ἐνὼ ἡ Ἐπανάσταση λυσσοῦσε στὸ Παρίσι καὶ σ' ὅλοκληρη τὴ Γαλλία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θὰ σταματήσουμε ἐδῶ τὴ διήγησή μας χωρὶς νὰ ἐξηγήσουμε τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὀποιους, λίγες ἡμέρες ὕστερ' ἀπ' τὰ γεγονότα ποὺ ἀναφέραμε ὁ Σιμόν ἐδινε τὴν παραίτησή του κι' ἐφευγε ἐριστικὰ ἀπὸ τὸ Τέμπλο.

«Ἐβαλε τὸ διάδοχό του, ἕναν κάποιον Λουράν, νὰ υπογράψῃ ἕνα πρωτόκολλο στὸ ὅποιο ἀνέφερε δὲ ὁ Σιμόν καὶ ἡ γυναίκα του τοῦ παρέδωσαν τὸ φυλακισμένο Καπέτο εἰς καλὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν.

Ξέρουμε ὅτι ὁ ψευτο - Καπέτος αὐτός, δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ μικρὸ μουγγό. Τὸ μυστηριώδες καὶ ἀγνωστο αὐτὸ ἀγοράκι πέθανε ὕστερα ἀπὸ λίγους μῆνες χωρὶς ὁ θάνατός του νὰ προκαλέσῃ τὴν παραμικρὴ ἐντύπωση.

Ἀπειράριθμα πιστοποιητικά, ἐπίσημα ἀνακοινωθέντα καὶ ἄλλα παρόμοια πιστοποιῶν τὸ θάνατο τοῦ γιοῦ τοῦ Λουδοβίκου ΙΣ' στὸ Τέμπλο, μὰ ὅστόσο τὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ἱστορίας μένει πάντα σκεπτικὸ καὶ ἀμφίβολο. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν ὅτι ὁ τελευταῖος Βουρβῶνος δὲν πέθανε στὸ Τέμπλο.

Ἀργότερα, κατὰ τὴν Παλινορθωσὴ ἡ γυναίκα τοῦ Σιμόν, ποὺ νοσηλεύετο στὸ Ἄσυλο τῶν Ἀνιάτων, θέλησε νὰ ξεκαθαρίσῃ αὐτὸ τὸ μυστήριον. Μὰ ἀρνήθησαν νὰ δώσουν ἀκράδαση στὰ λόγια της κι' ἔκαναν ὅτι ἦταν δυνατό γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσουν νὰ φέρῃ στὸ φῶς λησμονημένες ἱστορίες.

Ὁ κόμης Τουάρ σκοτώθηκε στὴ Βανδέα πολεμώντας μετὰ τὸν Σαρπέτ, καὶ κανεῖς δὲν ξέρει τί ἀκριβῶς ἔκανε τὸν προστατευμένό του.

Μόνον ἡ Νανέττα θὰ μποροῦσε νὰ μιλήσῃ. Μ' αὐτὴ βρισκόταν ἔξω ἀπ' τὴ Γαλλία, στὸ Βέλγιο, ὅπου κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Αὐτοκρατορίας παντρεύτηκε ἕναν πλουσιώτατο εὐγενῆ. Ἡ Νανέττα κι' ὁ ἀντρας τῆς ἔζησαν πολὺ εὐτυχισμένοι τὰ πρῶτα χρόνια καὶ γύρισαν ἀρ-

γότερα στη Γαλλία. Έκράτησαν, όμως, σε όλη τους τη ζωή απόλυτη μυστικότητα για όλα όσα είχαν συμβεί στο Τέμπλο.

Όσο για το Νικόλα, αυτός έγινε δπως πάντα επιθυμούσε, ένας λαμπρός καταστηματάρχης.

Άνοιξε στη νήσο του Αγίου Λουδοβίκου ένα θαυμάσιο παπουτσιδικο υπό τον τίτλο: «Ο μικρός καιμπούρης», και είχε την τιμή να κάνει αυτός ο ίδιος τις μπόττες που ο Ναπολέων φορούσε στη μάχη του Άουστερλίτς.

ΤΕΛΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΓΕΝΙ-ΤΖΑΜΙ

Όσοι πήγανε στην Πόλη, γνωρίζουνε το Γενί-Τζαμί. Αυτό το έχτισε ο Σουλτάν-Μαχμούτης, που στις μέρες του έγινε κι' η Έλληνική επανάσταση του 1821. Αφού αποπερατώθηκε το Τζαμί, πήγε μια μέρα ο Βεζύρης του και του λέει:

— Μεγαλειότατε, το Γενί-Τζαμί είναι τελειωμένο με τη χαρη του Προφήτη και τη δύναμη τη δική σου, και τώρα περιμένει γα' το προκίσις.

— Τό προκίσις, είπε ο Σουλτάνος, με τα εισοδήματα του τελωνείου της Άδριανούπολης.

Ο Βεζύρης άπόρησε, γιατί το τελωνείο αυτό απόδιδε εκατομμύρια γρόσια, κι' ένα Τζαμί, με βση πολυτέλεια κι' αν συντηρηθεί, δέν χρειάζεται ούτε το δέκατο. Νόμισε πως ο Σουλτάνος δέν ήθελε ακόμη γ' αποφασίση για' το προκίσις του Τζαμιού και πως τόν ειρωνεύτηκε. Άλλαξε λοιπόν κι' αυτός θέμα ομιλίας κι' έτσι λόγος δέν έγινε πια γα' το Τζαμί.

Ύστερα όμως από καιρό, επειδή έβλεπε πως ο Σουλτάνος έμενε άμέριμος, ένθ' το έτοιμο Τζαμί δέν είχε άρχισει ακόμη να καλή τους πιστούς στην προσευχή κι' ο κόσμος άπορούσε για' την άργητα, άσφάσισε να τόν ξαναρωτήση.

Μια μέρα λοιπόν που ο Μαχμούτ είτανε στα κέφια του, ο Βεζύρης τούβκανε λόγο και πάλι για' το προκίσις.

— Μά είπαμε, νομίζω, λέει ο Σουλτάνος, πως τό προκίσις με τα τελωνεία της Άδριανούπολης.

— Πολυχρονεμένη μου βασιλιά, άστειύεσαι βεβαια, τόλμησε ν' αντιπαρατηρήση ο Βεζύρης.

— Γιατί; Καθόλου δέν άστειύομαι.

— Άλλά, Μεγαλειότατε, τα εισοδήματα του τελωνείου της Άδριανούπολης είναι πάρα πολλά, σχετικώς με τις άνάγκες ένός τζαμιού.

— Σοφ φαίνεται; είπε ο Σουλτάνος χαμογελώντας ειρωνικά.

Ο Βεζύρης δέν ξαναμίλησε. Τήν ώρα που σηκώθηκε να φύγη, του λέει ο Σουλτάνος:

— Βεζύρ-εφέντη, σήκωσε λίγο την άκρη του «σιλτέ» που καθόσουνα, και πάρε δ,τι έχει από κάτω.

Ο Βεζύρης έκανε δ,τι του είπε ο Σουλτάνος, και βρίσκει μια σακκούλα γεμάτη «μαχμουτιέδες». — χρυσά φλουριά της εποχής εκείνης.

— Μέτρησέ τα, είπε ο Σουλτάνος.

Ο Βεζύρης τα μέτρησε.

— Πόσα είναι;

— Έκατό είναι, Μεγαλειότατε.

— Ξαναμέτρησε τα.

Ο Βεζύρης τα ξαναμέτρησε και είπε:

— Σωστά έκαστό, εφέντη μου.

— Ώραϊα. Άκουσε τώρα. Άδριο την ώρα που θά μπαίνης στην Ύψηλή Πύλη για' να πής στο γραφείο σου, μπρός στη Μεγάλη Πόρτα θά στέκεται ένας φτωχός ντερβίσις. Δός' του τη σακκούλα αυτή με τα περιεχόμενά της.

Ο Βεζύρης έκανε τό σχετικό τεμενά...

Όταν τό βράδυ κάθισε στο κίθσοι του να κάνει τό βραδυό κέφι του, ύστερα από κανένα-δυο ρακιά που τράβηξε, θυμήθηκε τη σακκούλα με τα έκαστό φλουριά και τη διαταγή του Σουλτάνου:

«— Παράξενος άνθρωπος, αυτός ο Πατισάχ! Ένας φτωχός ντερβίσις τί να τα κάνει τα έκαστό φλουριά; Πενήντα μονάχα θά του είναι άρκετά και με τό περιπλέον».

Έτσι τραβά και παίρνει τα μισά φλουριά από τη σακκούλα και τα βάζει στην τσέπη του. Αφού τράβηξε κανένα-δυο ποτηράκια άκόμη, σκέφτηκε πως και πενήντα φλουριά θά ήτανε βέβαια πολύ μεγάλη περιουσία για' ένα φτωχό ντερβίσις, και θά τόν βάζανε σε φροντίδες συμπεράνε λοιπόν πως θά του ήταν άρκετα με τό παραπάνω εικοσιπέντε φλουριά μονάχα. Και παίρνοντας πάλι τό μισό περιεχόμενο από τη σακκούλα με τα πενήντα φλουριά, τσάβαλε στην τσέπη του.

Τό πρωί σηκώθηκε, έδωσε τό καρτάνι του, πήρε τη σακκούλα στην τσέπη του με τα υπόλοιπα του... υπολοίπου, εικοσιπέντε φλουριά, και μπήκε στ' άμάξι να πάη στο γραφείο του. Άλλά στο δρόμο του φανήκανε και τα εικοσιπέντε φλουριά πολλά για' ένα φτωχό ντερβίσις, κι' έτσι άφησε μονάχα δέκα φλουριά μέσα στη σακκούλα.

Μόλις έφτασε στην Ύψηλή Πύλη είδε μπρός στην μεγάλη πόρτα να στέκεται ένας φτωχός, κακοντυμένος ντερβίσις. Έβγαλε λοιπόν τη σακκούλα κουδουνιστά και μ' επίδειξη, και του την έδωκε.

Ο ντερβίσις πήρε τη σακκούλα, έσκυψε, προσκύνησε κι' έγινε άφαντος.

Σε λίγες μέρες, ο Βεζύρης πήγε να επισκεφτή τό Σουλτάνο.

Ανάμεσα στ' άλλα, αυτός τόν ρώτησε κι' αν έκτέλεσε τη διαταγή του για' τό προκίσις του Γενί-Τζαμί.

— Όχι, Μεγαλειότατε, εγώ εξακολουθώ να νομίζω ότι άστειύομαι.

— Όποτε τό ποσό που αποδίδει τό τελωνείο της Άδριανούπολης σου φαίνεται υπερβολικό για' τό προκίσις ένός τζαμιού;

— Έτσι νομίζω, Μεγαλειότατε.

— Άς είναι; σήκωσε τώρα και πάλι την άκρη του σιλτέ που καθόσαι.

Ο Βεζύρης έκασε δ,τι του είπε ο Βασιλέας.

— Πάρε δ,τι βρεις εκεί από κάτω.

Ο Βεζύρης πήρε στο χέρι του και πάλι μια σακκούλα. Τήν ίδια εκείνη τη σακκούλα, που είχα δώσει τις προάλλες στο φτωχό ντερβίσις.

— Τή γνωρίζεις αυτή τη σακκούλα;

Ο Βεζύρης έγινε κίτρινος.

— Ναι, Μεγαλειότατε.

— Μέτρα τό περιεχόμενο.

Ο Βεζύρης μέτρησε δέκα φλουριά.

Άρχισε να τρέμει.

— Πόσα είναι τα φλουριά;

— Δε... δε... δέκα, Μεγαλειότατε.

— Μην ταραξασαι. Πόσα ήταν προχτές που σοφ τάζωσα;

— Έλεος, Μεγαλειότατε!

— Μένε ήσυχος, σοφ λέω! άπάντησέ μου μόνο σ' αυτό που σε ρωτώ: Πόσα ήταν προχτές τα φλουριά;

— Έκατό.

— Ά μπράβο! Πόσο απέχει τό σπιτι σου από την Ύψηλή Πύλη;

— Μιάν ώρα, Μεγαλειότατε.

— Πόσο απέχει άπ' έδω ή Άδριανούπολη;

— Τρεις μέρες.

— Αφού λοιπόν τα φλουριά αυτά, για' να πάνε σε άπόσταση μιας ώρας, άπό έκαστό που ήταν, μείνανε δέκα μονάχα, πιστεύεις πως τα εισοδήματα του τελωνείου της Άδριανούπολης, σοφ που νάρθουν από κει ίσαμ' έδω, θά μείνουν περισσότερα άπ' όσα χρειάζονται για' τό Γενί-Τζαμί; Κάμε λοιπόν δ,τι σοφ λέω γιατί εγώ ξέρω τους ανθρώπους μου!

**

Καταλάβετε βέβαια πως ο ντερβίσις εκείνος ήταν ο ίδιος ο Σουλτάνος μεταμφιεσμένος.

M. ΦΙΛΗΤΑΣ

ΡΗΤΑ

100.

Πολλές φορές παρακαλούμε Τόν Ύψιστο για' να μās δώση Κάτι που άφελίμο θαρρούμε Ένθ' καλὸ θά μās ζημιώσει. Για' τοῦτο και δέ μās τό δίνει. Τί λίπη τότε που μās πιάνει! Μά με καιρό και με γαλήνη Λέμε: «Ο Θεός ξέρει τί κάνει!»

CHEF

Τα «Ρητά» του Chef τελειώνουν σήμερα με τόβο τό έκαστό. Άργότερα, ο άγαπητός μας συνεργάτης θάρρηση νέα σειρά με άλλον ίσως τίτλο. — Σ. τ. Α.

φην να μιλάνε γι' αυτήν, σε να μην υπήρξε ποτέ. Πέρασαν δέκα χρόνια. Είναι μεγάλοι πια κι' οι δυο. Ο Λάκης φέρεσε και μακριά, τέλειος άνδρας. Στις καύσεις του Πάσχα τούς κάλεσαν κάτι συγγενείς στην πόλη ποδχαν χάσει τη Φανίτσα. Πήγαν κι' οι δυο. Άπ' την πρώτη μέρα, καθένας χωριστά, ο ένας τό πρωί, ο άλλος τ' άπόγευμα, ζήτησαν κι' έμαθαν τό παλιό τους σπίτι. Είδαν τόν κήπο με την ψηλή άμυγδαλιά, που τότε ήταν ένα χαμηλό δεντράκι σε θάμνος κι' ο Μίμης έκοβε κλαδάκια για' να δείχνη τη δύναμή του. Ο Μίμης μπήκε και μέσα στο σπίτι. Μια καλή γριά κυρία τόν δέχτηκε. Της τα είπε όλα: πως σάν ήταν μικρός, έμενε σ' αυτό τό σπίτι, πως είχε μια άδελφούλα που πάζαν μαζί στον κήπο, μα που ύστερα τούς έφυγε. Τήν παρακάλεσε να τού δώση ένα κλαδί άνθισμένης άμυγδαλιάς. Η καλή κυρία τούβκανε τη χάρη. Χαρέτησε. Έφυγε.

Ζήτησε κι' έμαθε που ήταν τό κοιμητήρι. Μόνο που δέν ήξερε που είναι τό σπιτάκι της. Μά θά έφαχνε, θά τδ-βρισκε. Έπρεπε να της δώση την άμυγδαλιά. Πως πρόβαλε ξαφνικά μπροστά στα μάτια του ή ξεχασμένη μορφή της Φανίτσας, που τη θυμόταν σάν όνειρο και σάν αλήθεια, μισοσβυσμένα. Στ' άδικα προσπαθούσε άλλοτε να θυμηθι μια καθορισμένη μορφή, και τώρα ξαφνικά, βλέποντας τό παλιό τους σπίτι, χωρίς καμιά προσπάθεια την είδε δλοζώντανη μπροστά του, με τα γλαστά μελιά της μάτια, τις ξανθές μπούκλες και την κατακόκκινη ποδίτσα με τις έπωμιδες. Κατακάθαρα! Βαστάει δλοένα τ' άνθισμένο κλαδί, και τριγυρνάει στους τάφους. Διαβάξει μύρια όνόματα, μα της Φανίτσας δέν τό βρίσκει πουθενά. Ξαφνικά, πίσω άπ' τούς σταυρούς, βλέπει μια ψηλή σιλουέττα που φάχνει με σκυμμένο κεφάλι.

— Λάκη!

— Μίμη, και σύ!

Δάκρυσαν τα δυο άγόρια, που χωρίς να τό πουν, είχαν κι' οι δυο την ίδια σκέψη, να κάνουν μια επίσκεψη στην πεθαμένη άδελφούλα, άπ' την πρώτη μέρα πουφτασαν εκεί.

— Τη βρήκες;

— Όχι.

— Ούτ' εγώ, λες να μην υπάρχη πια;

— Ά, μπέ, δέν πιστεύω, να φάξουμε.

Ο Λάκης βαστάει κι' αυτός ένα μπουκετάκι μενεξέδες, μόνο που δέν τούς πήρε άπ' τό παλιό τους σπίτι, τούς άγόρασε. Φάχνουν, φάχνουν στ' άδικα. Είναι τόσοι σταυροί, που να προφτάσουν να τούς δοῦν βλους. Τα λεπτά άνθάκια της άμυγδαλιάς άρχισαν κιάλας να μισομαραίνονται κι' έπεσαν δυο τρία. Γρήγορα να τόν βρουν, να προφτάσουν.

Στερνά κουράστηκαν. Στάθηκαν κι'

οι δυο άκίνητοι, με τα μάτια στηλωμένα κάπου κει, στην κορφή ένός κυπαρισσιού, προσμένοντας μια κάποια άγνωστη βοήθεια. Και ξαφνικά ένα πουλάκι άρχισε ένα σγαλό τιτίθισμα.

— Τοβίτ, τοβίτ, τοβίτ, βίτ βίτ...

Ύρρισαν σάν ήλεκτριμένα τ' άγόρια. Τό πουλάκι καθόταν καμαρωτό στην κορφή ένός μισογκρεμισμένου σταυρού. Έτρεξαν κι' οι δυο. Ο σταυρός ήταν χαμηλός, πρσασινισμένος, με κάτι άγριόχορτα που τόν εκρυβαν σχεδόν δλοκληρο, άφίνοντας άκάλυπτη μόνο την κορφή του. Τό πουλάκι, σάν τρομαγμένο, πέταξε ψηλά, άφίνοντας ένα θριαμβευτικό κελάδημα. Με άγωνία τράβηξαν τ' άγόρια τούς ψηλούς θάμνους, ο Λάκης μάλιστα τρύπησε λίγο τό χέρι του σ' ένα άγκάθι. «Φωνή Λεόντη, ένών 8» διάβασαν κι' οι δυο μαζί, με μια άφατη συγχίση.

— Έδω είναι...

Γονάτισαν, διαβάζοντας και ξαναδιαβάζοντας τ' όνομα της άγαπημένης άδελφούλας...

— Αν δέν ήταν τό πουλάκι, μουρούρισε ο Μίμης, ίσως να μην τόν βρίσκαμε ποτέ, έτσι πνιγμένο μέσ' τα βλαστάρια.

Κι' ακούμπησε εύλαβικά τ' άνθισμένο κλαδί της μυγδαλιάς, στην πλάκα.

— Θάλαγε κανείς πως τό πουλάκι ήταν ή ίδια της ή ψυχή που μās μιλήσε... είπε κι' ο Λάκης, και δακρυσμένος φίλησε τό σταυρό.

ΔΙΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Ο ΑΛΛΟΣ

— Συνέχεια από τό προηγ. και τέλος —

Σε λίγο ή μαμιά τόν ξαναρωτάει:

— Γιατί δέ μιλάς, Ριρή μου; είναι αλήθεια αυτά που έμαθα;

Σιγά-σιγά σηκώνεται ο Ριρής άπ' την καρεκλίτσα του και πλησιάζει την πολυθρόνα.

— Μαμιά, σε βεβαιώνω, δέν ήτανε από κακία, που δέ μίλησα της Μαρίας τ' άπόγεμα, μόνο δέν είχα δρεξη για' κουβέντα.

Έβπε με τόση ειλικρίνεια, που ή μαμιά χαμογελώντας τόν τράβηξε κοντά της και του είπε:

— Τι παράξενο, ο Ριρής μου να μην έχη κέφι να μιλήση, έλα κάτσε κοντά μου να μου πής τό γιατί.

Με τί χαρά ο Ριρής φέρνει τό μικρό σκαμνάκι του, και κάθεται, άκουμπώντας τό κεφάλι στα γόνατα της μαμιάς. Σπάνια είναι τόσο εύτυχιμένος. Άπ' όλα τα λόγια που έχει έτοιμάσει να της πη, για' να δικαιολογηθι, είναι αδύνατο να βρη κανένα. Μόνο, καθώς ή μαμιά τού χαϊδεύει τα μαλλιά με τό κάτασπρο, μακρύ της χέρι, τό παίρνει σιγά-σιγά και τό φέρνει στα χείλη του. «Τι έχει

άποψη ο Ριρής κι' είναι ευαίσθητος; οι σημερινές άταξίες τόν κάνουν τέτοιο!»

Ο Ριρής αισθάνεται δλο τό αίμα να άνεβαίνει στο κεφάλι του. Τι καλά θάτανε αν αυτή την ώρα δέν γινότανε λόγος για' τις άταξίες του! Άλλά έμα κάνει κανείς τό κακό, πρέπει να περιμένη και τις συνέπειες. Έξ άλλου, δέν είναι μάλωμα αυτό που του κάνει ή μαμιά: με καλό τρόπο προσπαθεί να του εξηγήση ότι πρέπει χωρίς άλλο να γίνη καλό παιδί, για' να τόν άγαποῦνε και να μην υποφέρη. Μά τρεμουλιαστή φωνή της λέει σιγά-σιγά:

— Πάντα προσπαθώ, μαμιά, αλλά σοφ υπόσομαι, άπ' έδω κι' έμπρός να προσπαθήσω περισσότερο.

Τι αλλοιώτικη πούναί άποψη ή μαμιά! ένθ' αυτός της μιλάει, σκόβει και του δίνει ένα φιλι στο μέτωπο. Συνήθως τόν φιλάει μόνο δυο φορές την ήμέρα, τό πρωί που πάει και της λέει καλημέρα, και τό βράδυ όταν πια έχει πλαγιάσει στο κρεβάτι του.

Άλλοιώτικο πουδ αισθάνεται τόν έαυτό του ο Ριρής! Τούρχειται να γελάση, να τραγουδίση από χαρά. Άλλά ίσως αν ξέσφιγγε τα δόντια του, να ξέσπαζε σε λυγμούς.

— Σύμφωνοι λοιπόν; ο Ριρής μου από δώ κι' έμπρός θά γίνη καλό παιδί; Με σιγανή φωνή και κρατώντας της τό χέρι αρχίζει να της τα λέη όλα.

— Τό θέλει μ' όλη του την καρδιά να γίνη καλό παιδί, μα δέν είναι πάντα και πολύ εύκολο. Μερικές φορές τα μαθήματα είναι δύσκολα, κι' έκτός αυτού είναι και ξεροκέφαλος, ή Φροβόλιν τού τό λέει πολύ συχνά. Υπάρχουν άραγε έλπίδες να μαλακώση τό κεφάλι του;

Η μαμιά στην αρχή τ' άπαντάει με μονοσύλλαβα, και στο τέλος είναι καθόλου. Σε λίγο κι' ο Ριρής σωπαίνει. Τι εύτυχιμένος που είναι ο Ριρής να την έχη τη μαμιά κοντά του!

Εύτυχιμένος, δέν καταλαβαίνει την ώρα που περνάει, όταν μια στιγμή, καθώς έχει άκουμπήσει τό κεφάλι του στα γόνατα της μαμιάς, αισθάνεται μια χλιαρή σταλαγματιά στο μέτωπό του. Άνασκιρτάει δλοκλήρος αυτή ή σταλαγματιά... κατάλαβε

Άλίμονο! ο Ριρής θάναί πάντα ο ίδιος. Ένώ αυτός, σάν εγωίστης πούναί, χαιρέται — ή μαμιά δίπλα του υποφέρει και κλαίει.

Αν ήτανε ο άλλος στη θέση του, άσφαλώς θάβρισκε τα λόγια πουπρεπε να την παρηγορήση, και χωρίς άλλο ή μαμιά του δέ θάκλαιγε. Ένώ ο Ριρής δέν είναι άξιος για' τίποτα!

Σε λίγο, μέσ' στην ήσυχία άκούγεται μια ψηλή φωνίτσα.

— Μαμιά, μη με κοιτάς, κλείστ' τα μάτια σου, κι' ίσως νομίσης πως είν' ο άλλος.

Με μιὰ απότομη κίνηση, ή μαμμά τι- νάζεται, άφίρει μιὰ φωνή, άρπάζει τ' άγοράκι της στην άγκαλιά της και τó σφίγγει, τó σφίγγει τόσο δυνατά, λές και θέλει νά τó σκάσει.

(André Lichtenberger) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΚΡΙΑ

Η ΠΕΝΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

— Πόσα ξαιρετικά πράγματα μπο- ρούν νά βγούν από ένα καλαμάρι!

Τά λόγια αυτά θά τ' άκούγατε, άν βρισκόσαστε μιὰ μέρα στο γραφείο ενός μεγάλου ποιητή. Πάνω στο τραπέζι ή- ταν ένα όφρατο καλαμάρι κι' αυτό μι- λούσε έτσι στην πέννα, στο μαχαιράκι και σ' όλα τ' άλλα άντικείμενα του γρα- φείου.

— Άλήθεια, σάς τó ξαναλέω, είναι έ- ξαιρετικά, άφάνταστα τά βρα μπορούν νά βγούν άπ' ένα καλαμάρι! Πόσα και πόσα έχω ιδεί νά βγαίνουν από τó στή- θος μου. Και πόσα άλλα θά βγούν από τήν πηγή μου. Μιά σταγόνα φτάνει για νά γεμίσει μιή κόλλα χαρτί. "Όχι, αλή- θεια, είναι καταπληκτικό! "Όλα τά δη- μιουργήματα του ποιητή, οι ζωντανές του εκείνες εικόνες, τά τρυφερά αισθή- ματα που είναι διατυπωμένα σε στίχους τόσο κομψούς, οι όφρατες εκείνες φυσι- κές περιγραφές—έλ' αυτά προέρχονται από μένα. Και τó πιο περίεργο είναι, ότι έγώ δέν ξέρω τίποτε απολύτως από τή φύση. "Όσο φαίνεται ότι έχω μέσα μου κάποιο άξιοθαύμαστο, άουνειδητο έν- στικτο. Σταθήτε άκόμη, οι ήρωικοί αύ- τοί ήπιότες πάνω στα περήφανα άτια, οι θελκτικές αυτές πυργοδέσιονες, που περιγράφει στο τελευταίο ποιήμα του ο άνθρωπος που έκμεταλλεύεται τούς θη- σαυρούς μου—έλ' αυτά προέρχονται από μένα. Και σάς βεβαιώνω πώς όταν πα- ράγω αυτά τά θαύματα, δέ σκέπτομαι τίποτα: αυτό είναι τó πιο άξιοθαύμαστο άπ' όλα!

— Δίκιο έχεις νά λές πώς δέ σκέπτε- σαι τίποτα, έίπε ή πέννα. "Αν προσέξης λιγάκι, θά ιδής ότι ο ρόλος σου είναι νά προμηθεύς ένα υγρό, που χρησιμεύει για νά εκδηλώνη και νά χαράξη κανείς στο χαρτί τις δικές μου ιδέες, τις ιδέες που έγώ περιέχω. "Η πέννα γράφει φίλε μου, κι' όχι τó καλαμάρι. Δέν έχεις άκούσει ποτέ τί λένε για ένα μεγάλο συγγραφέα; "Έχει, λένε, δυνατή πέν- να!" Δέν είπαν ποτέ: "Έχει σπουδαίο καλαμάρι!" Λένε όμως: «Βλάκας σάν μπουκάλα!» "Ε, και σό άλλο δέν είναι παρά μιὰ μικρή μπουκάλα για μελάκι!

— "Ήσυχία, μικρή μου, άπάντησε τó καλαμάρι. Σοδ συγχωρώ τήν ασέβεια που μου δείχνεις, γιατί δέν ξέρεις τόν κόσμο, πιο πολύ από ένα μυρό. Πόσος καιρός είναι που ήρθες τόν κόσμο; Μό- λης μιὰ εβδομάδα—κι' άμέσως χάλασε

και τó στάδιό σου βρίσκεται σχεδόν στο τέρμα του. "Εσό δέν είναι άλλο παρά ένα «μέσο». Σε πόσες και πόσες σάν και σένα δέν προμηθεύσα έγώ τó θαυμά- σιο υγρό μου! "Άλλες ήταν από φτερό χήνας, άλλες από έγγλέζικο άτσάλι και καθεζής. Τις είχα όλες στην υπηρεσία μου και θάχω πολλές άκόμη ύστερ' από σένα. Αλλά δέν τά πολυπροσέχω έγώ.

«Πάνω στο τραπέζι ήταν ένα όφρατο καλαμάρι.» (Σελ. 330, σ. α'.)

"Εκείνο που με άπασχολεί, είναι τó τί θά βγή από μένα, μόλις έρθει ο άνθρω- πος νά γράφη.

"Η πέννα άπάντησε μόνο μ' ένα περι- φρονητικό ξύσιμο.

"Αργά τó βράδυ, γύρισε σπίτι του ο ποιητής. "Ήταν στή συναυλία κι' είχε άκούσει έναν διάσημο βιολιστή. Είχε βαθιά συγκινηθεί από τó γοητευτικό παίξιμο του βιρτουόζου, που είχε βγά- λει από τ' όργανό του ήχους που έμοια- ζαν πότε με τραγούδι πουλιών, πότε με τó μουγκρητό καταιγίδας μέσα σε δά- σος από έλατα. "Ήταν ύστερα κάτι τόνοι που έσφιγγαν γλυκά τήν καρδιά κι' έ- φερναν δάκρυα στα μάτια. Θάλεγε κα- νείς πώς όχι μόνο οι χορδές, μά και ή κίεσσα κι' οι βίδες του βιολιού έ διαζαν ήχους και στεναγμούς. Τό κομμάτι ήταν από τά πιο δύσκολα. Μά τó παίξιμο του τεχνίτη ήταν τόσο εύκολο, τόσο τέλειο, που έλοι νόμιζαν πώς άμα έπιαναν τó βιολι θά έπαίζην τó ίδιο. Τό δοξάρι έ- τρεχε τόσο ελεύθερα, σάν αυτόματο, ώ- στε λημονοούσε κανείς τόν καλλιτέχνη πούδινε ψυχή στοόργανο και τού μετέδιδε τις έμπνεύσεις τής ψυχής του.

"Ο ποιητής όμως, όχι, δέν τó λημο- νούσε και νά τί κάθησε κι' έγραψε: «Τί τρέλλα θά ήταν άν τó δοξάρι ή τó βιολι φανταζόταν πώς σ' αυτά άνή- κει ή δόξα νά παράγουν τέτοιους ήχους!.. Κι' όμως έμεις οι άνθρωποι, ποιητές, καλλιτέχνες, σοφοί, πρίγκιπες, πολιτι- κοί, στρατηγοί, περηφανεύομαστε για τά

κατορθώματά μας και δέν ξέρουμε ότι είμαστε άπλά όργανα στα χέρια του ύ- περτάτου Κυρίου, που τó πνεύμα του μας έμπνέει... Σ' αυτόν και μόνο άνή- κει ή δόξα».

"Ο ποιητής σκέφθηκε κι' άρχισε νά γράφει μιὰ άλληγορία με τόν τίτλο: «Ο Κύριος και τά όργανα».

"Όταν τελείωσε, ή πέννα είπε στο κα- λαμάρι:

— "Ε, πιστεύω ότι τόν έφαγες τó μπάτσο που σούπρεπε. Κα- τάλαβες, φαντάζομαι, τί έγραψα;

— Τι έγραψες; Δηλαδή τί σούδωσα νά γράψης. Και δέν κατάλαβες ότι μ' αυτά που σού- δωσα νά γράψης, άπάντησα μιὰ και καλή σ' όλες σου τις αθά- δικες φλυαρίες;

— Φτ, παλιοκαλάμαρο! είπε ή πέννα φτύνοντας με όλα της τά δυνατά.

— Πφ, παλιοσακαράκα! ά- πάντησε τó καλαμάρι στόν ίδιο τόνο.

Κι' οι δύο νόμισαν πιά πώς είχαν βάλει στή θέση του ο ένας τόν άλλο, και με όλα τήν ικανοποίηση αποκοιμήθηκαν.

"Ο ποιητής όμως δέν κοιμό- ταν. "Ακουμπισμένος στο παρά-

θυρο, κοίταζε τήν ξάστερη νύχτα, έν- νοιωσε τις ιδέες νά σαλεύουν στο κεφάλι του, καθώς οι ήχοι έτρεχαν από μέσα από τó βιολι. "Άλλες ήταν φίνες και χα- ριτωμένες, άλλες μεγαλόπρεπες κι' ύψη- λές. "Η καρδιά του σχιροτούσε στην έμπνευ- ση, που τούσταλνε ο ύπερτατος Κύριος:

— Σ' αυτόν όλα ή δόξα!

(Andersen) π.α.κ.

ΑΦΘΑΣΤΟΙ ΠΟΘΟΙ...

"Ήθελα νά κεντήσω τ' άστεράκια Στά γαλάζια πλάτη τ' αθρονοού. Και τής πούλας και ταύγερινού Τή χάρη, με τά δυό μου τά χεράκια!..

"Ήθελα νά κεντήσω τά πουλάκια Στά δέντρα ενός πράσινου βουνοού. Τή λάμψη τή θεία του φωτεινού Του ήλιου, με τά δυό μου τά χεράκια!..

Πώς ήθελα!.. Κρατώ κάποιο βελόνι. Και πανάκι και κλωστή μ' άλί! Μήτε του ήλιου τή φεγγοβολή

Μήτε τά όσα όνειρεύτηκα κεντώ. Ποθώ μονάχα, και περνούν οι χρόνοι. Κι' άδειο μπροστά μου τó πανί κρατώ!..

ΜΑΡΙΚΑ Ν. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΑΘΗΝΑ-ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΛΛΟΙ ΚΑΙΡΟΙ, ΑΛΛΑ ΗΘΗ

Άγαπητοί μου,

ΣΗΜΕΡΑ μου συνέβηκε κάτι άπρόοπτο, κάτι άφάνταστο. "Ένα πράγμα δηλ. που έγώ δέν φανταζόμουν ποτέ πώς μπο- ρούσε νά συμβή, ούτε σε μένα, ούτε σε άλ- λον σάν και μένα. Νά σάς τó διηγηθώ. "Ε- λαθα άνάγκη νά ιδώ τόν κ. Νίκο Βέη, τόν καθηγητή του Πανεπιστημίου. Του μίηυσα τó πρωτό μου ποροούσα νά τόν συναντήσω τάπόγεμα και μου μίηυσε πώς από τις τρεις ως τις έξη θάταν στο Πανεπιστήμιο, όπου ατέην τήν εποχή εξετάζει. Πήγα λοιπόν κατά τις πέν- τε και, μ' ένα φίλο φοιτητή και μα- θητή του, τόν παρακάλεσα νά διακόψη μιὰ στιγμή, άν μπορούσε, τις εξετάσεις του και νά βγή στο προαύλιο νά τού μι- λήσω. "Ο φοιτητής γύρισε σε λίγο για νά μου πη, ότι ο κ. καθηγητής με πε- ρακαλούσε νά μπώ στή Σχολή, γιατί «ήθελαν νά με ιδούν και τά παιδιά». Παραξενεύτηκα και διστασα... "Επειτα όμως συλλογίσθηκα πώς ο κ. Βέης, που διδάσκει βυζαντινή και νεώτερη Λογο- τεχνία, πολλές φορές τούς μίλησε και για τó έργο μου, κι' ήταν μιὰ εύκαιρία νά δείξη στα «παιδιά» και τόν ίδιο τó συγγραφέα που, με τήν άγάπη του, τά- κανε κι' αυτά νά τόν άγαπούν. Δέν ήταν λοιπόν μιὰ κοινή, παρακατινή περλε- ραία. "Ήταν ένα ευγενικό, άνώτερο έν- διαφέρο, που χρωστούσα νά τó ικανο- ποιήσω. Και μπήκα στή Σχολή, γεμάτη εκείνη τήν ώρα από φοιτητές που έδι- ναν ή παρακολούθουσας εξετάσεις.

Εξόσπασαν όλοι σ' έν' άτελείωτο χει- ροκρότημα. "Ο κ. Βέης με προϋπάντη- σε, με δεξιώθηκε στή μέση τής αίθου- σας και—τί τιμητική για μένα συγκατά- θεση!—μου φίλησε τó χέρι. "Ακουσαν τó θόρυβο κι' άλλοι που ήταν στο προαύ- λιο κι' έτρεξαν κι' αυτοί νά ιδούν. "Έτσι για κάμποσες στιγμές βρέθηκα άνάμεσα σ' ένα πλήθος «παιδιά», που άπ' όλες τις μεριές με χειροκροτούσαν. "Ήμουν κα- τασυγκινημένος. Δέν ήξερα πώς νά τά χειροκρήσω, πώς νά τά ευχαριστήσω, τί νά τούς πώ. "Άλλος στή θέση μου θά τούς έβγαζε και λόγο. "Εγώ δέν είμαι γι' αυτά. Αισθάνομαι πολύ, μά μιλω λί- γο. Και παρακάλεσα μόνο τόν κ. Βέη νά διαβίδω στους τόσο ευγενικούς μα- θητές του τή συμπάθειά μου, τή συγκί- νησή μου και τις ευχαριστίες μου.

"Αλήθεια—συλλογιζόμουν φεύγοντας— τόσο άλλαξαν τά πράγματα και στο Πα- νεπιστήμιο! Ποδ άλλη φορά νά γίνη- έτοι δεκτός έκει—μέσα ένας σύγχρονος έλληνας λογοτέχνης! Τό περιστατικό που τόσο με συγκίνησε, μου έδειξε κιόλα- ελη τή μετατροπή που έγινε τά τελευ-

ταία χρόνια στις άντιλήψεις, στις ιδέες και στα αισθήματα «διδασκόντων και δι- δασκόμενων». "Άλλη φορά, οι καθηγη- τές του Πανεπιστημίου, και μάλιστα τής Φιλοσοφικής Σχολής, δνόμαζαν τή σύγ- χρονη Λογοτεχνία «έλαφρά φιλολογία» (!) και τήν περιφρονοούσαν έκ βαθέων. Δέν υπήρχαν γι' αυτούς παρά οι άρχαίοι, "Έλληνες ή Λατίνοι άδιάφορο. Μόλις και μεταβίβας άναγιωρίζαν τούς νεοκλα- σικούς—τό Ρακίνα, τόν Σαζξπηρ, τόν Γκαίτε: "Άλλά κι' αυτούς άκόμα όχι σάν ισότιμους. Οι νεώτεροι, οι σύγχρο- νοι, δέν λογαριάζονταν καθόλου. Κι' άπ' αυτούς, όσοι έγραφαν έλληνικά, ήταν για γέλια. Νά παραδίδη καθηγητής τής Φιλολογίας Σοφοκλή ή Εδριπίδη και νάναφέρη για σύγκριση ένα δράμα του Βερναρδάκη, του Κορομηλά, του Βασι- λειάδη; "Η ένα διήγημα του Παπαδια- μάντη, ή ένα ποίημα του Παλαμά; Θεός φυλάξει! θάταν σκάνδαλο! "Ε, βέβαια, υπήρχαν κι' εξαιρέσεις: άλλα ίσα ίσα για νά επικυρώνουν τόν κανόνα. "Η πε- ριφρόνηση πρós κάθε νεώτερο και σύγ- χρονο ήταν γενική.

Σιγά-σιγά όμως οι ιδέες άρχισαν νά λ- λάξουν. Τό πνεύμα τής εποχής έπηρέα- ζε κι' αυτή τή Φιλοσοφική Σχολή. "Ο- σοι έγραφαν άκόμα στην καθαρεύουσα, στην άρχαίζουσα, κάπως άναγνωριζό- νταν. "Ο "Άγγελος Βλάχος π: χ:, άν και δέν ήταν καθηγητής του Πανεπι- στημίου, γινόταν δεκτός σε κριτικές επι- τροπές από καθηγητές και καμμιά φο- ρά, σάν εισηγητής, μιλούσε από τó βήμα τής μεγάλης αίθουσας τών τελετών. Θεωρούσαν, βλέπετε, σχεδόν ισότιμο ένα λογοτέχνη τής καθαρεύουσας. "Ακόμα, για τήν ποίηση, είχε άρχισει νάναγνω- ρίζεται κι' ή δημοτική. Βραβεύονταν και ποιήματα γραμμένα σ' αυτή τή γλώσσα. Κι' όταν στήθηκε στα προϋ- λαία τó άγαλμα του Πατριάρχη, ή Σύγ- κλητος του Πανεπιστημίου άποτάθηκε στόν "Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, τόν ποιη- τή τής δημοτικής, για νάπαγγείλη ένα ποίημα στην τελετή τών άποκαλυπτη- ρίων. Κι' ο Βαλαωρίτης τότε ξεκίνησε από τή Λευκάδα του, ανέβηκε στο πα- νεπιστημιακό βήμα κι' άπήγγειλε τó άθάνατο έκείνο «Πώς μάς θωρείς άκι- νητος, που τρέχει ο λογισμός σου...»

Ναι, σιγά-σιγά οι ιδέες άλλαξαν... Στή Φιλοσοφική Σχολή ήταν πιά και καθηγητές που συμπαθούσαν άρκετά και τή νέα μας Λογοτεχνία, και τή δημο- τική γλώσσα. "Ο Νικόλαος Πολίτης, ο Σπυρίδων Λάμπρος, ο Σπυρίδων Σακελ- λαρόπουλος και προπάντων ο Γεώργιος Σωτηριάδης. Δέν ήταν πιά σκάνδαλο νάναφερθώ από τήν πανεπιστημιακή έ- δρα ένας σύγχρονος πεζογράφος ή ποιη- τής. "Ο Σίμος Μενάρδος μάλιστα, μ' όλες του τις επιφυλάξεις, τόκανε συστηματι- κά. Κι' ή σύγχρονη Λογοτεχνία δέν

ονομαζόταν πιά από κανένα «έλαφρά φιλολογία», αλλά Λογοτεχνία με τόνο- μά της. "Αφότου μάλιστα διορίστηκε κα- θηγητής κι' ο κ. Νίκος Βέης, μπορούμε νά πούμε πώς τά πράγματα άλλαξαν έν- τελώς. Γιατί ο καθηγητής αυτός άγαπά τή νεοελληνική λογοτεχνία και τή νεο- ελληνική γλώσσα όσο κανένας. Σ' αυτά έχει τις πιο νεωτερικές ιδέες που μπο- ρεί κανείς νά φαντασθώ. Και τις διδά- σκει στα «παιδιά», και τούς μεταδίδει όλη του τήν άγάπη, σοφός στή διδα- σκαλία του, έπαγωγός κι' ένθουσιώδης. Μπορούσα λοιπόν και νά τó φαντάζου- μαι, πώς άν πήγαινα κάποτε στή Φιλο- σοφική Σχολή, τά παιδιά του Βέη θά μουκάναν τή θερμή εκείνη υποδοχή, τήν ίδια βέβαια που θάκάναν και σ' ο- ποιον άλλον "Έλληνα λογοτέχνη, άπ' αυ- τούς που ε δάσκαλές τους τά μαθαίνει νάγαπούν και νά τιμούν.

"Άλλά ξέρετε γιατί δέν τó φανταζό- μουν και γιατί τó περιστατικό που σας διηγήθηκα μου φάνηκε τόσο άπρόοπτο και με βρήκε τόσο άπροετοιμαστο; Γιατ' είχα στο νοδ μου τó Πανεπιστήμιο όμως τόξερα από τότε που ήμουν κι' έγώ φοι- τητής. "Ακούγα τή μεταβολή που είχε γίνει, αλλά δέν είχα πάει ποτέ νά τήν ιδώ με τά μάτια μου. Και ξεχνούσα τó σοφδ έκείνο και τó αιώνιο: «άλλοι και- ροί, άλλα ήθη»...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ

Ε Ο Ρ Ι Σ Μ Ε Ν Ο Ι

Στ' άπόμερο τó λιμανάκι τ' "Αη-Λουκά, σάθηκε, άλλαλασμένο, τó καράβι. Χαεχάλισ' ή άγκυρα, γλυστορώντας στο [χαλά, κι' από τά βράχια δέθηκαν οι κάβοι.]

Βράδυ. Σά σε γλυκειά μαννούλας άγκαλιά, έξορμενο, άλαφιασμένο, ξεποσταίνει. Κι' ενώ του γρέγου δλο φορτσάσ' ή άγρια [λαλιά, καρήγορη ή καρπάνα τ' "Αη-Λουκά ση- [μαίνει.]

Ταχυό τó τσοόδρο με νάνεβη στην κορφή και με πιστή καρδιά θά προσοκνήση. Και θ' αναλάμψη τ' "Αη-Λουκά ή σκιερή [μορφή στο φώς που τάναμα τών καντηλιών θά [χύση.]

Κ Α Ρ Α Β Α Κ Ι

Φλόι-φλού-φλού-φλόι στην άμμουδιά. Φρού-φρού-φρού-φρού, στ' άσπρα χα- [λίνα.]

"Όσοο! άνασταίνει ή μουρούδιά, Πάπαλώθηκε παντοδ' άπ' τά φύκια!

Ποδ ο νοδς του αυτός! Νά τος γδυτός, Τό καρβάκι του σηκώνει, Τσαλαβουτάει και γελαστός "Ός τó σταχτή βράχο ζυγώνει.

Φυσάει ο μπάτης κι' άνοικτά Τό καρβάκι του άρμενίζει. Τό σπάγγο αυτός κρατεί σφιχτά, Κι' όρθός στο βράχο, σερφιανίζει.

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΒΟΥΝΟ ΚΑΙ Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

Μακριά και κάτω που απαλοσιμάγει γλυκιά η θάλασσα τόν οδρανό, μόλις το μάτι θαμπά ξανοίγει στην τερροκόβνη άχνη, βουνό.

Συχνά όμωχλη άσκησ τζώνει, τό κούβουν σύννεφα συχνά βαλάνια, πότε τό χάνω, πότε σηκώνει γκρίζο τ' άνάστημα στην ξαστεριά.

Βουνό, πώς μοιάζεις μ' ένα δνειρο μου γλυκό, που άνεσπερο σκορπίζει σ' όλο τό μάκρος του ίσιου δρόμου, τής έρημης νιότης μου πόθος!

Κι' έκείνο έτσι σ' άνεμοζάλη πικρή τής ζήσης μου, τό λημονώμα μιά χαρά της τό φέρνει πάλι μέσ τών έλλπίδων μου τόν οδρανό.

ΜΕΣ' ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Τίποτε δέν ταραίζει τή γαλήνη τής φεγγαρόδωστης βραδιάς!

Τίποτε δέν ταραίζει τή νύκτα του νυχτερινού μου ρεμβασμού! Είμαι όλομόναχος. Για μόνη μου συντροφιά έχω τό χλωμό παθητικό φεγγάρι και τό μυστικοπαθή ποιητικό άστέρμα με τή χρυσοφάνια τους λάμψη, ενώ ό άτελεύτητος γαλάζιος οδρανός τρουάλλος κάμνει τό ρεμβασιό μου πιο ποιητικό, πιο αϊθέριο.

Άξαρνα κάτι ταραίζει τή νυχτερινή γαλήνη. Κι' ακούγονται κάτι γλυκά κι' άρμονικά κουδονίσματα, που άντηχούν ήρεμα στην κοιμισμένη πλάση. Και σιγά-σιγά άκούγονται ένα γλυκό παθητικό τραγούδι μαγικής αϊθερίας ολογέρας κάποιου βασκού, που ξεχύνει άπαλά-άπαλά στη μαγεμένη νύκτα. Είναι ένα παθητικό τραγούδι μιάς φτωχούλας όνειροπλεχτής ψυχής, βυθισμένης στο λήθαργο τής νοσταλγίας. Είναι ένας έπιποράνιος ύμνος που άντηχει στη νυχτερινή σιγαλιά.

Και μέν βροχά μου! παίζεις με τήν ίδια σου ψυχή, με τήν ίδια ματωμένη καρδούλα σου! Τ' άγγελικό πονεμένο τραγούδι σβίβνει σιγά... σιγά... σάν κροούλα μαυρισμένου άεριού. Άλλά νά τό έκπαλόουθα του τραγουδιού σου!

Κι' ακούγονται ένα πνιγμένο κλάμμα σάν ένα θλιβερό καράπο που άναμνύνεται με τό γλυκά κουδονίσματα των προβάτων και με τή θλιβερή φωνή του γκιώνη, που σ' συνοδεύει με τό δλιμμένα του μοιρολόγια, τής ιδανικής του ψυχούλας τό κλάμμα Οδράνης Φλώριος

ΜΟΝΑΞΙΕΣ

Φτωχή μου άδελφούλα, πουά δέντρα θ' άντικρίσουμε φέτος μαζί, νά κρασινίζουν, πουά πουλιά θ' ακούσουμε νά κελαϊδούν, πουά λόγια, ποιές σκέψεις θ' άνταλλάξουμε σάν πέρου τήν άνοιξη; Όλα γύρω άναστενάζουν και ξαναδούν σάν τότε... μήπως θά ξαναθώρξή πάλι σιμά μου; Μήπως θά ξαναγυρίσουμε κουρασμένες σάν τότε σπ' έναν περιπατο κι' ύστερα με ρωτάς όλο στοργή.

— Άέλα, άλήθεια θά κουράστηκες... φταίω έγώ που δέν γύρισα άπ' τīs πρώτες στροφές του δρόμου!

Νοιάθω πώς δέν είμαι καλά, κι' ενώ πρώτα δέν μ' ένοιαζε, τώρα προβάμια. Άλήθεια δέν με νοιάζει πού θά υποφέρω. Δέ θέλω όμως, γιατί τό νοιάσω τήν έλευσή σου για μιά άκόμη φορά. Ποιάς θά σκόνησάν και σένα, όλο άγάπη νά με χαϊδέψω, πουά χέρι θ' άκουμίσω στο κρυφό μέτωπό μου; Μά αν είναι για νά σέ βρω, ός άρρωστήσω, δέν περιράζει, ός χύσω τό τελευταία δάκρυα, ός πονέσω άκόμη άφου σέ λίγο θά είμαι κοντά σου.

Δάρα. Άνθη

Σ' ΟΣΑ ΠΕΡΝΟΥΝ

Γέριμο σασπισμένο δέντρο... σέ κάποιο κλαδί σου, είχε κάποτε κάποιο άηδόνι κελαιδίσει: ήταν τότε, λέει, φώς, φώς, ήταν Άπριλίσ. Στόν ίσκιό άνθισαν όμορφα μικρούλκια λουλούδια, κι' ή βροούλα που σάπασε τώρξ τραγουδάει δίπλα σου τότε.

Κλειστό, σφαιλισμένο άπ' τόν κισσό παράθυρο, κάποιος δυό χέρια σάγγιζαν για νά σ' άνοιξουν, κι' ήταν... ναι, κι' ήταν εκεί πιο μέσα ένα βάζο με άνθη, με άνθη που κέθαιναν τό σωρούπο, και τήν άνή ή άλλα έπερναν τή θέση τους; κι' ήταν και δυό μάτια γαλανά, ένα σκεφάνι χρυσόν μαλλιών, κι' άκούει ήταν μιά ψυχή που πέρασσε κι' έφυγε...

Πονώ, πονώ γι' αυτό τό κλαδί ξύλινο κουτί, που έχει στά χέρια του αυτός ό μικρούλης και τό στίχει άλύπητα... Κλαίω έγώ άφου αυτό πιά δέν μπορεί νά κλάψη. Δέν μπορεί... όι χορδές του κοπήκων, τό δοξάρι του έσπασσε, ή ζωή του τελείωσε... και τό χέρια που τάγγιζαν και που δίδαν τή ζωή τους ζωή του, έφυγαν, πέρασαν, πάνε...

Χορτασμένη άδλή, μισογκρέμιστη σκάλα, που ένα κλήμα πιστό σέ τυλίγει... Ήταν κάποτε ένα νέο ζευγάρι... μιά κοπέλα γλυκιά τρυφερή, κι' ένας νέος που για κίνηη ζούσε... μισογκρέμιστη σκάλα, που τό κλήμα μονάχα πιστό σέ τυλίγει, που ναι τό νέο ζευγάρι που γελώντας σ' άνέβαινε τότε;

Στροφές τραγουδιών που πέρασατε, Γλυκά δελινα που διαβήκατε; Ζωές λουλουδένιες που δέν θά ξανάθωρε; Πολλαγαλημένες μορφές, που άγύρσινα φήγατε; Όλα καλά... κι' αν είναι για πάντα όρα καλά!

Άγασημένη

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

Νά ό κύριος Ζ... Φρέσκος φρέσκος, με πρόσωπο γεμάτο, με μάγουλα φουσκωμένα, με βλέμμα άκίνητο και σταθερό, με όμοιους φαρδείς, με στέγνο άνοιχτό και με βάρδια σίγουρα και ντούρο.

Μιάς έμπιστευτικά άναγκάζει νά επαναλαβαίνουν, ό,τι λέγει όι άλλοι και παραδέχεται πολύ λίγα πράγματα άπ' ό,τι του λέγνε. Σκουπίζεται θουβυθόδεστα μ' ένα μεγάλο μακτιλί. Φτύνει μακριά και φταρνίζεται δυνατά. Κοιμάται νύχτα μέρα. Ροχαλίζει σά βρεθεί σέ παρτα.

Φροντίζει πιότερο από τόν καθένα για θέση στο τραπέζι ή στον περιπατο. Περπατώντας με όμοιους του, φροντίζει πάντα νά κρατή τό μέσον.

Σταματούν, όταν σταματά και περπατούν σάν περπατεί. Όλοι κερμαίνει άπ' αυτόν.

Διακόπτει, διορθώνει, όσους μιλούν, χωρίς νάχουν τό κουράγιο νά του τό κάνουν κι' αυτό.

Συμφωνούν σ' ό,τι του λέει και χάρουν, ό,τι τους άραδιάζει. Άν θελήση νά καθήση, είναι κομωδιά. Τόν βλέπετε νά χώνεται όλόκληρος στήν πολυθρόνα, σαυροώνοντας τό πόδια τό ένα πάνω σ' άλλο.

Ζαρώνει τό φρόνδια. Κατεβάζει τό καπέλο βαθεία, ός τό μάτια, για νά μή βλέπη κανένα, ή και τ' άνεβάζει ξαφνικά έσκεπαζόντας τό κούτελο με κίνημα περιήφανο κι' αυθάδικο.

Κοροϊδεύει όλο τόν κόσμο. Είναι εύθυμος, άνυπόμονος, όξύθυμος, παλετικομανής και μυστηριώδης για τīs κρατικές όποθεσεις. Φαντάζεται πώς έχει πνεύμα και ταλέντο. Είναι πλούσιος!

(Άπό τό γαλλικό του La Vieillesse)

Ίδαρισμός

Η ΑΣΧΗΜΙΑ ΕΝΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΓΚΟΥ

Ένας από τούς έπιφανέστερους σοφούς και φιλέλληνας του περασμένου αιώνα ήτανε κι' ό Βιλλεμαίν, που έ χρημάτισε πολλά χρόνια γραμματέας τής Γαλλικής Ακαδημίας. Για τό σοφό που σφημιόταν για τīs πολλές γνώσεις του και για τή μεγάλη άσχημιά του, διηγούνται αυτό τό νόστιμο ανέκδοτο:

Μιά μέρα ό Βιλλεμαίν καθόταν στο γραφείο του και συνομιλούσε μ' ένα φίλο του, όταν του είπαν πώς κάποιος άγνωστος ήθελε νά τόν δη. Ό Βιλλεμαίν διάταξε νά τόν φέρουν

μέσα. Σέ λίγο ό άγνωστος, που ήταν άπίστατα άσχημος, μπήκε μέσα και ζήτησε από τό σοφό κάποια χάρη. Αυτός, μόλις τόν άκούσε, τόν διαβαβίωσε ότι νά γύνταν πολύ γρήγορα έκείνο που ήθελε.

Μετά τήν άναχώρησή του έβρου, ό φίλος του άκαδημαϊκού, μη προδάντας νά έξηγήση τήν τσίφη φιλοφροσύνη προς τόν έπισκέπτη, τόν ρώτησε για νά μάθη τήν αϊτία:

— Τόν γνωρίζετε αυτόν τόν άνθρώπο;

— Όχι, άποκρίθηκε ό Βιλλεμαίν.

— Τότε γιατί δείξατε τόσο ενδιαφέρον για τήν ύπόθεσή του;

— Μά έχω λόγο νά τόν εύγνωμονώ, και πολύ μάλιστα.

— Δέ σάς καταλαβαίνω.

— Θά με καταλάβετε όταν σάς πώ ό,τι, αν δέν ήπληρε σάς ό άνθρώπος στή ζωή, ό άσχημότερος άνθρώπος τής Γαλλίας θά ήμουν έγώ!

Νέοτης Άδάμας

Η ΜΙΚΡΗ ΜΟΥ ΞΑΔΕΡΦΟΥΛΑ

Δέ φαντάζομαι νά γνωρίζετε τήν ξαδερφούλα μου. Άναλαμβάνω λοιπόν νά σάς τή συστήσω έγώ.

Είναι μόλις τριών χρόνων... δεσποινίς. Μεγάλη, βλέπετε, προσοσιακότης.

Είναι καστανή, με σγουρά μαλλία κι' έξυπνα μάτια. Τό στόμα της, σωστό κερασάκι, είναι πάντα γελαστό και κάνει νά φαίνονται τό μαργαριταρένια της δοντάκια.

Τήν έχω στο νού μου με τό καλοκαιρινό άγοριστικό περιαλκοιο κοστούμι της, που κάνει νά φαίνονται τό παχουλά της χεράκια και ποδαράκια.

Τά μαγουλάκια της τό ροδοκόκκινα σχηματίζουν πάντα βουλίτσες από τό ζωηρό της γέλιο.

Έχει καλή καρδιά, με παραπονείται όταν οι περιήφανοι συνομήλικοί της δέν τήν καταδέχονται.

— Μαζίκα, μου είπαε μιά μέρα, ή Νενίτσα ξε με σέλει.

— Έλε, χρυσό μου, νά παίξουμε μαζί. Άχ! νά δης τί θά τήν κάνω τήν κακή Λενίτσα!

Και τότε άφησε τό παραπονετικό της ύφος και γέλασε εύχαριστημένη.

Ξανθούλα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Για φαντάσου, μπαμπά, λέει ό έξυπνος Γιαννάκης, αν άλήθεια ζούν άνθρωποί στο φεγγάρι, τί σούμαχκα θά γίνεσαι, όταν είναι μισοφέγγαρο!

Ταΰέτη

Κι' ή πιο έξυπνη Λιλίκα προσέθετε:

— Άμ' όταν είναι όλική έκλειψις;

(Συμπλήρωμα του Άνακτα)

ΔΙΑΠΑΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΡΑΣΙΣ

Άθήνα, 42 όδός Ξυριπίδου, τήν 10 Ιουνίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δέν παραλαμβάνω γραμματα με άνεπαρτές γραμματόσημο, για τό όποια πρέπει να πληρωθώ. Ζυγίζετε τα και βάψετε τό γραμματόσημο σωστό. Δέν άπαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα που τά έχει ό Ονήγος του Ξυδρρομητού. Τιμάται ό, ταχυδρομικώς ό, ό, και πρέπει νά τόν προμηθευθή όποιος θέλει νά λαβαίνη μέρος στην κίνηση.

«ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ»

Άπό τό έρχόμενο φυλλάδιο άρχίζει τό νέο μου μυθιστόρημα, τό «Παλιό Καράβι» του Άλφόνσου Ντωντέ. Στά γαλλικά, ό τίτλος είναι λιγδύ μακρός: «Η Ώρακα-Νιβαρνέσα, Ιστορία ενός παλιού καράβου και του πληρώματός του». Τόν συντόμισα. Κατά τόλλα όμως, τό μυθιστόρημα θά δημοσιευθή όπως είναι. Δέν έχει τίποτα που νά μήν κινή γιά παιδιά. Κι' έχι μόνο τό μεγαλύτερο, αλλά και τό μεσοτά (12-15 ετών) θά μπορούσαν νάπολαύσουν τή χαριτωμένη τήν ομορμική, αλλά και τρυφεράτη άστή θλασσινή ιστορία που, με τή γνωστή του τέχνη, διηγείται ό Άλφόνσος Ντωντέ.

Όσο για τή μετάφραση, έδω θέλαε κάποια έκπληξη: Τήν έκαμει ή Βασούλα Κ. Μπουρνιά, ή πολύ γνωστή σας διαπλασοπούλα με τό φουθόνομα Νέμευος και Έρη Λόρδου. Και νά πός: Μιά μέρα, που τής έλεγα ότι μάρσσει ή «Εραία Νιβαρνέσα κτλ.» και θάθελα νά τή δημοσιεύσω, μου έπρότεινε: «Νά τή μεταφράσω έγώ;». Τήν ήξερα. Μου είχα σταίλει κιόλα μερικέ μεταφράσεις από τό γαλλικό, που τīs βρήκα πολύ καλές. Και τής είπα: «Δοκίμασε και νά ιθαύμα». Είχα άρκετή πεποιθήση, βλέπετε. Η μετάφρασή της, έλεγα, δέν θά ήθελε ίσως παρά μερικά άλαφρά διορθώματα, που εχάριστος θά τά κάναε έγώ. Τότε, από δυό-τρεις μήνες, ή δ. Μπουρνιά μου έφερε τό χειρόγραφο της. Διαβάξω τīs πρώτες σελίδες και δέ βρήκα τίποτα σπουδαίο νά διορθώσω. Μπράβο! Είναι μιά όραία μετάφραση, και πιστή κι' άλυθερη μαζί. Διατηρεί προπάντων τή χάρη του πρωτοτύπου.

Πιστή ή δ. Μπουρνιά, έκτός που έχει τελείως και τό γαλλικά και τή γλώσσα μας, έχει γούστο. Άπό φρεσκό της βέβαια, αλλά κι' από μέρφωση. Γιατί πραγματικώς έχει μιά μέρφωση σπάνια. Άπό χρόνια τώρα, δέν κάνει άλλο παρά νά διαβάξω διαλεχτά βιβλία, και δικιά μας και ξένα. Στο σχολείο μου μεγάλωσε. Είχε μάλιστα δασκάλα στο σπίτι μιά καλιά διαπλασοπούλα που με τιά σήμερα ός καθηγήτρια: τή δ. Κατίνα Παπά. Έ, μ' αυτά τιά προσόντα — και με τή μεγάλη άγάπη που μου έχει — δέν είναι τόσο έκπληκτικό που από σήμερα ή Βασούλα Μπουρνιά γίνεται τακτική μου συνεργάτρια. Νά μας ζήση!

σούλα Μπουρνιά γίνεται τακτική μου συνεργάτρια. Νά μας ζήση!

Άλλά κι' οι έκτακτοι συνεργάτες δέν λείπουν: ό Πίμμια, ό Νάγκιμος, ό Κάποιος και άλλοι. Σήμερα ό τελευταίος μου στέλνει ένα όρατο μαθηματικό παιχνίδι. «Χρονολογία γεννήσεως» που τό βρήκα στο γαλλικό περιοδικό «La Nature» και τό μετάφρασε για μένα. Νά τί μπορούν νά κάνουν πολλοί που έβρουν ζήτες γλώσσες — γαλλικά, άγγλικά, γερμανικά — και διαβάζουν ένα περιοδικό. Διαγήματα και ποιήματα έχι, γιατί άπαιτούν μετάφραση λογοτεχνική, που δέν είναι για τόν καθένα. Περίεργα όμως άρθράκια, έπιστημονικά, πραγματογνωσιακά, πικχνίδια, πρακτικά κτλ., σόντομα, μπορούν νά διαλέγουν και νά μεταφράζουν. — Τή Μαγ. Είκόνα που μου έχει σταίλει πρό καιρού ό Κάποιος, τήν έχω φυλάξει και κάποτε θά τή δημοσιεύσω. Για τάνεξότα όμως που με ρωτά, δέν θαμώμαι. Ίσως νά τάβαλαν με τό κομμάτι τής Σελίδος και θά τά βρω... με τήν όρω του.

Χάρηκα πολύ, Δούλα, για τούς άρραβώνες τής αγαπητής εξαδέλφης σου και φίλης μου Μαργίας Π. Μαχαρίδου. Διαβίβασέ της τά θερμότερά μου συγχαρητήρια, καθώς και στήν αδελφή της. Είδες λοιπόν πόσες γνωριμίες κάνει κανείς με τό Σήμα και τί όφρατο που είναι νά γνωρίζεται με καλά κορίτσια, σάν τή Μικρή Άμαζόνα, νάλληλογραφή μαζί τους και νά τινάσσεται φωτογραφίες; Έδωσα τήν κάρτα σου στόν κ. Φαίδωνα που σ' εχάριστει πολύ.

Άφου δέν πηγαινέσι σχολείο, Νέλλη, κι' άφου δέν γνωρίζεις καμιά Άγνή, βεβαίωτα όθγινε κάποιο λάθος: ή έγώ δέν θά διάβασα καλό τό ψευδώνυμο, ή θά έλεγε μόν Νέλλη, αλλά θέταν όνομα καμιάς φίλης μου κι' έχι ψευδώνυμο. «Η Κυριακή», καθώς ός είπα, θά δημοσιευθή τώρα γρήγορα. είτε μετά είτε άνευ έπισοδίου. Διαβίβασέ στο Δάκρυ τής Μοναξίας νά συγχαρητήρια σου για τό κομμάτι του στή Σελίδα, που τό βρήκατε από τό φραϊδέρα.

Όλο όμορφη — μου γράφει ή Κροσταλλένια Βουσούλα. — ή γιορτή που διοργάνωσαν στο Βεοτιέ οι Βάραχοι. Τό Άντίο παιδί καλό παίχτηκε πολύ καλά. Μαζευτήκαμε άρκετά διαπλασοπούλα κι' άρκετά διαπλασοπούλες κι' έγινε μιά άφορμή νά γνωριστούμε. Γνώρισα και Μιρογογάλη, Λινηγορίνα, Νταίτζη, Ξανθοαστολή, Άπάη κ. ά. Φαντάζομαι πώς τώρα που έγινε ή άρχή, και με άρκετή έπιτυχία, τέτοιες γιορτές, από τούς Βαράχους ή από άλλους Συλλόγους, μπορεί νά γίνονται συχνά. Μά κι' έγώ έχω μνηστή τήν Ίδέα. Οι Μικροί Σόλλογοι, άνάμεσα σάλλα που κάνουν, μπορούν νά διοργανώσουν κι' από μιά γιορτή, τό χρόνο, με χορό, παραστάση, άπαγγαλία, μουσική κτλ. Και θάμιλώνται ποιός θά κάνει τήν καλλότερη.

Εμείς έδω, Δαρνοστεφανωμένη, δέν έχομε άκόμα πολύ ζέστη. Βρέχει κι' ή άτμοσφαιρα διατηρείται

τά άρκετά δροσερή, για Ιούνιο πόντα. Χάρω που είσαι τώρα πολύ καλύτερα. Ναι, είπα ότι για τήν τυχόν άπόρριψη ενός κομματιού, μπορείς νά μου σημαίνετα σθηματικά άρχικά. Άλλ' αυτό δέν ισχύει για τό κομμάτι που έχω ήδη σταλαί. Έχω καιρό νά φάχνω, νά τά βρισκω και νά γράφο τάρχικά που μου στέλλονται κατόπι μ' ένα γράμμα; Τάρχικά πρέπει νά είναι γραμμένα στο τέλος του ίδιου του κομματιού, με τή δήλωση που σάς είπα. Άλλοθίκα δέν γίνεται.

Πέσο δυσκολούθημα νά διαβάσω, Άνισόχαρτο, αϊτή τήν περιγραφή τής γυμνασιακής έπίθεξης του Γυμνασίου σας! Μά γιατί άκίμενεις νά μου γράψης με τόσο έθωρο μελάνι; Σημιαίσε ότι και τό γράψιμό σου, όποι άπλόωνται οι λέξεις χωρίς τό κανονικά διαστήματα μεταξύ τους, δέν είναι καθόλου εδανέγνωστο. Σέ παρακαλώ, διορθώσε τό λίγο. — Τό χαρτί τόν άύσωνο ό Άνακτας τό είπαε μιά φορά «λυσόχαρτο» — κατά τό «λυσόχαρτο» — κι' ή λέξη έμεινε ός... άλογοπαλιννο, άσπασιο. Όνόμασα «Κυριακή» αϊτούς τούς διαγυμνασιούς γιατί είναι σά μιά γιορτή, σά μιά δεξίωση που κάνει στο γραφείο μου, κι' όποίθεται ότι τήν Κυριακή είναι εύκαιρα τά παιδιά νά έρχονται νά λένε τή γνώμη τους και νά συζητούν. — Πόσους σονδρητές έχω όλους-όλους; Μά τήν άλήθεια, δέν τώδε μετρήσαε ποτέ — δέν έχω μιά γούρι — αλλά είναι χιλιάδες. Στήν πόλη σου θά είναι καμιά έκτασσή.

Μά βέβαια, Σιλάβε Βορσιόη-σερωώτη, ένα τίμο παιδί, όταν δέν έχη ν' άνανεύσει τή συνδρομή του, και έσει ότι δέν δέχη γρήγορα, όφελει νά έπιτρέψη τό πρώτο φυλλάδιο μετά τή λήξη. Βέβαια τώρα θά σοδ κούτεις πολύ αν ύποχρεωδούσων νά γράψης άπάνω τήν φυχρή λέξη «παράδεκτο» μπουρούσε όμως νά τήν άπέφραγες μ' ένα γράμμα, μ' ένα δελτάριο, που νά μου έγραφες ότι με λήπη σου, για οικονομικούς λόγους, δέν θά παίρνω πια τό άγαπημένο σου περιοδικό. Άλλ' ός έχη όδξα ό θεός που οικονομήσεσ χρήματα κι' άπαλλάχθηκα απ' έλ' αϊτά τά δυσάρεστα. Άληθινά, ή άγάπη σου με συγκινεί. Η εύγνωμοσύνη σου όμως για τή δημοσίωση του κομματιού σου δέν έχει λόγο. Πιστεύω ότι τό δημοσίωση μόνο γιατί ήταν καλό. Τό ίδιο και τό δεύτερο: θά τό διαβάσω με τή σερπ ται και, αν μου άρση, θά τό δημοσιεύσω.

Και ή Δικηγορίνα μου γράφει: ένθουσιασμο για τήν έπιτυχία τής γιορτής των Βαράχων. «Είχατε, λέει, σά στενό οικογενειακό κύκλο. Όλοι γνωστοί, όλοι παιδιά σοδ. Συστηθήκαμε κι' είχα τήν εχάριστησή μου νά γνωρίσω ένα σαρδ άδέλφια που με τό ψευδώνυμά τους». Και άναφέρει: Βασίλισσα του Δάσους, Πέτρο Ριονού, Αιλάντα, Χρυσόστυρο. Τό συμπέραμα τής Δικηγορίνας είναι ότι ή γιορτή των Βαράχων είναι μιά προσοπάθεια, που άξίζει κάθε ενθάρρυνση για τό μέλλον.

Ίσπότη Δόγγη, τί μπορώ νά σέ συμβουλεύω, άφου δέν έξω άκόμα τίποτα; Πήγαινε νά σ' έξατάσουν στή Σχολή, κι' αν πούν πώς έχεις κλίση, πώς μπορείς νά γίνης, αν έχι έξοχος, τουλάχιστο καλός ήθοποιός, και τότε τά λέμε. Κάποτε που ρώτησα, μου είπαν ότι γίνεται κανείς δεκτός και με ένδεικτικό έξωνο Γυμνασίου, δέν έξωρο έξω με ποιά τάξη άντιστοιχεί αϊτή ή δ' του Σερβικού. Όσο για τό άλλο, ναι, ό πωχτοχός τής Δραματικώς έχι έξασφαλισμένη θέση στο Έθνικό Θέατρο, με μισθό και με προαγωγή, άναλόγως τής ηλικίας τής. Άκόμα και με σόντα-νότητος του. Άκόμα και με σόντα-ξη για τά γραπτά του, γιατί θεωρείται δημόσιος υπάλληλος. Τό συμπέρασμα είναι πώς, όπ' αϊτούς που δρούς, δέν όπόρχει φέτος νά πεινάση κανείς και νά πεθάνη στήν φάθα, όπως σοδ λένε οι δικοί σου. Άλλά πότε: Όταν έχη κλίση, τάλαντο πραγματικό. Κι' αυτό μένει τώρα νά ιθαύμα.

Σιγά-σιγά προχωράει κανείς, Πενυκτοφύλλο. Στις λέσεις π. χ., στήν αρχή, και με Εθρησμός Μνελα είναι άρκετή. Έπειτα ένας Έπαινος, έπειτα ένα Τρίτο Βραβείο, έπειτα ένα Δεύτερο και... στο τέλος ένα Πρώτο. Κανένας ποτέ δέν πήρε Πρώτο Βραβείο από τήν πρώτη φορά που διαγωνίσθησε. Έκτός σέ καμιά «Κυριακή», που είναι άλλο πράγμα. Οι διαγωνισμοί των Λύσεων, των Άσκησεων κτλ. άπαιτούν και κάποια παύρα, που άποκρίται με τόν καιρό. — Σοδ έστειλα, ό,τι παρήγγειλες με τό γράμμα σου τής 25 Μαΐου.

Έχεις δικιο, Έρελίη, βασίως τακτική άλληλογραφία, με τή διαφορά ότι σ' γράφεις κάθε τρεις-μηνες — τακτικά όμως — σέκο που άλλες γράφεις καθ' έβδομάδα. Τώρα που τό έξω, δέν θάπορω πώς ή αδελφή σου που γράφει σονόχτερα και περσοστέρα... Είπα στόν κ. Φαίδωνα όλ' αϊτά που μου γράφεις κι' εχάριστηθήκαε πολύ. Σοδ έστειλα δυό δευτερές λυσόχαρτο κι' ό λογαριασμός έκλεισε. Ναι, οι λύσεις είναι δεκτές έπ' όσον δέν έχουν άκόμη δημοσιευθή, κι' ός έχι περάσει ή τυπική προετοιμία.

Δέν έχω και τσίφη έλλησιη ποιημάτων, Πετριπολάς, άφου δέν λείπουν ποτέ, καθώς βλέπετε, ένα-δυό από κάθε Σελίδα. Όσοσο καλά κανείς που, ενθι γράφεις και πεζά, μου στέλνεις κατά προτίμηση ποιήματα, γιατί πραγματικώς τά ποιήματα τών άγαριών σπανίζουν. Ναι, από τρία χρόνια τώρα δέν σοδ έχω άπορριψη κομματι για τή Σελίδα που θά πη ότι είσαι από τούς καλύτερους συνεργάτες.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

Όραίος Έπιστολάς μου έστειλαν αϊτή τήν έδωράδα κι' οι έξής: Χρυσόστυρο, Παναλλήνιο Όνευρο, Βάραχος Νο 15, Πούλια, Άθάναη Έλλάς, Άνθί, Νάρκισσος, Άνθισμένη Τριανταφυλλά, Αιλάντα, Λαχτάρα τής Δευτεριάς, Έντελίβις, Ηλιογέννητη και Μπουμπουλίνα. — Σ' όσους μάρσσει θ' άπαντήσω στο έρχομένο. Τούς άλλους, άφου είχα εχάριστησή για τά καλά λόγια, θά τούς παρακαλώ νά μου ξαναγράψουν.

